

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LEITUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 25. Philadelphia, Pa. 18 d. Birželio, [June] 1909 m.

Met. V.

Ka Amerikiečiai Mano apie Ateivius?

Šiais metais Amerikos lietuviai švenčia 40 metines su kaktaves savo apsigyvenimo Amerikoje. Laikraščiuose pasirodo paraginimai rengti tam tikslui prakalbas; ir žmonės prakalbas rengia ir kalba. Mat da naujas užmanymas, tai tas lietuviams ir patinka. Tik nežinia, ar ilgai interesuosis ir ar pamišką tik ant greitųjų surengtoms prakalboms be jokių giluminių tyrinėjimų. O vienok tas dalykas yra labai svarbus ir lietuviams reikėtų gerai tyrinėti ateivystės klausimą — netik lietuvių, bet ir abelnai visų ateivių. Juk legislaturos, senatas ir kongresas kasmetas pašvenčia nemažai laiko apsvaistymui to klausimo ir dirba visokius plenus ir įstatymus ateivių naudai ar nenaudai. Unijos teipgi karštai užsiima taom: priima tam-tikras rezoliucijas ir reikalauja nuo valdžios, kad toji stropiau užsiimtų ateivystės klausimu ir neįleistų bile kokius ateivius. Net Socijalistų Partija svarstė tą klausimą ir turėjo referendumą. Žodžiu sakant, visa Amerikos visuomenė kad ne šiokiu tai tokiu budu užsiinteresavo tuo klausimu... O reikia atminti, kad ta Amerikos visuomenė nelabai prielankiai kalba apie ateivius. Ar daugelis lietuvių žino, ką ta Amerikos visuomenė mano apie ateivius? Ar žino, ko ji nori iš ateivių? Galima drąsiai sakyti, kad lietuviai to visai nežino ir nenorėjo žinoti. Visoki įstatymai ateivystės klausime užkropdavo išnetyčių ir laikraščiai net jų

pačių įstatymų kartais visai nepagarsindavo. O ką jau apie platesnį gvildenimą to klausimo, tai nėr ką nė kalbėti.

Ką gi Amerikos visuomenė mano apie ateivius abelnai ir apie lietuvius ypatingai? Ar jie yra pagėidaujami, ar ne, ir jeigu ne, tai dėlko? Kokią vietą užima, anot amerikiečių, politikoje, kokią darbe, draugijos santikiuose, doroje? Kaip visuomenė, arba jos atstovai — valdžia mano taisyti tuos blogumus, jeigu koki paeina nuo ateivių? Taki klausimai gali rupėti kiekvienam ateiviui — lietuviui.

Amerikos valdžia, spiriama visuomenės, kas metas vis labiau ir labiau užsiima ateivystės klausimu. Iki 1820 metų beveik jokios atydos neatkreipė, bet iki tam laikui, teisybė, tiek daug neatReliudavo ir jokių blogų pasekmių nebudavo. Nuo 1820 metų pradėjo labiau prižiūrėti, koki atkeliauja, ir užvedė nepolatinę ateivių statistiką. Nuo tų metų — iki 1905 atkeliavo į Ameriką 23 milijonai ateivių, tarp kurių yra 68 tautos. Suprantama, kad kiekviena šalis, priimdama tokį didelį skaitlių ateivių, tankiai labai žemai kulturiškai stovinių iš tokių šalių, kur viešpatauja despotizmas, turi pagalvoti, kokią įtekme padarys ant politikos ir kultūros tos šalies.

Visus ateivius, koki kada nors atkeliavo į Ameriką, dalina į dvi dali: Seniejie ir Naujiejie. Senaisiais vadina: anglus, škotus, velšius, airius, prancuzus, vokiečius ir Skandina-

vijos ateivius. Juos dėlto senaisiais vadina, kad jie pirmiausiai pradėjo atkelti ir apsigyventi Amerikoje. Anglai ir prancuzai atkeliauja su liuosybės idėjoms ir jas čia įkunijo. Vokiečiai atkeliauja išsilavinę, mokanti daug amatų ir paprastai darbštūs; jie apsigyveno miestuose arba kaimuose, užvedė prekybą arba pramonę. Skandinavai (norvegai ir švedai) apsigyveno daugiausia kaimuose ir pastoję gerais ukininiais. Airiai nors atkeliauja kaip paprasti darbininkai, bet greitai išsilavinę, užsiėmė politika, ir dabar valdo kone visus miestus. Žodžiu sakant, visi šitie senieji ateiviai, arba da kitaip vadinami—kolionistai, sutvėrė Jungt. Valstybes, su jų aukšta kultūra ir liuosybe. Tie žmonės atkeliauja čia į Ameriką ne dėlto, kad pasipelnyti ir vėl atgal grįžti, bet kad čia apsigyventi. Taigi amerikiečiai dabar ir didžiuojasi savo laisva šalia, savo demokratiška valdžia, aukšta kultūra ir puritoniška dorybe.

Naujaisiais vadina visus iš pietrytinės Europos: italus, vengrus, slavus, žydus, grekus ir syrus. Šitie pradėjo atkelti tik 19 ir 20 šimtmečių, ir daug didesniame skaitliuje, negu senieji ateiviai. Į naujuosius ateivius amerikiečiai žiūri kreiva akia. Jie yra nepageidaujami. Nuo šitų ateivių amerikiečiai mato pavojų viskam, ką tik jie brangina: demokratiškai valdžiai ir sykiu liuosybei, aukštai kulturai ir dorybei.

Kokį gi pavojų mato demokratiškai šios šalies valdžiai ir liuosybei nuo naujųjų ateivių?

Visi naujieji ateiviai paėina iš šalių, kur nėra liuosybės ir valdžia yra monarchiška arba despotiška. Žmonės neapšviesti, tankiausiai nemokanti visai skaityti, apie liuosybę ir demokratišką valdžią nieko neišmano. Atkeliauja Amerikon apsigyvena tankiausiai miestuose savo tautiškos kolionijose. Tose kolionijose gyvendami jie neturi progos išmokti angliškos kalbos, negali ir nenori pažinti Amerikos politiško ir draugijinio gyvenimo. Viską, ko tik jiems reikia, gauna pas savo tautiečius. Turi savo krautuves, teatrus, mokyklas, laikraščius. Visos tos jų įstaigos nieko bendro neturi su šios šalies gyvenimu. Nėra nė vieno laikraščio, tų ateivių išleidžiamo, kuris jiems aiškintų šios šalies gyventojų reikalus, jos politiškas įstaigas. Visi tie laikraščiai kvėpuoja kvapu savo tėvynės anapus jurių, dusauja sykiu su žmonėmis anapus jurių. Iš to išėina daug negeistinių pasekmių.

Gal blogiausias dalykas tai tas, kad koki politikieriai, nieko daugiau nesirupindami, suteikia pilietišką popierą ir tokiems ateiviams, ką nesirupina šios šalies gerove, ir paskui už stiklą alaus juos nuperka savo nelabiems darbams. Amerika—pramonijos šalis. Šiandie didieji miestai, kaip New York, Chicago, Philadelphia, Boston, Baltimore ir kiti (teip vadinami cities) valdo visą šalį. Ką tie miestai padarys, tai visoj šalyj tas bus. Kokia valdžia bus tuose miestuose, tai ir visoj šalyj tokia bus. Statistika parodo, kad beveik visuose didžiausiose miestuose ateivių yra daugiau, negu amerikiečių. Kadangi tie ateiviai nesirupina šios šalies gerove, o balsuoja tik tada, kada papirkti, tai galima suprasti, kas per pasekmės. Paprastai prieš kokius nors rinkimus išduoda daugiausia pilietiškų popierių. New Yorke vienas su-

dzia per vieną mėnesį išdavė 7000 pilietiškų popierių; taigi turėjo išduoti po 618 pop. į dieną. Aišku, kad tie emė pilietišką popierą, kad galėtų parsiduoti, o tas teisėjas davė, kad but galima pasekmingiau varyti nelemtą savo politiką. Tokių balsavimų pasekmės matyt visuose dideliuose miestuose: viešos vagystės, plėšimai; parapijinės mokyklos įtaisomos ir užlaikomos miesto arba valstybės kaštais, nors tas priešinga konstitucijai.

Koks pavojus kulturai?

Visi naujieji ateiviai ateina iš šalių žemai kultūriškai stovinčių. Jų protas neišlavintas, jiems mažai reikia užgėnėdinimui savo gyvenimo reikalų. Atkeliauja Amerikon ir apsigyvenę savo kolionijose, savo gyvenimo nė kiek nepagerina, da gal blogiau gyvena, nes turi susitauptinti pinigų, kad sugrįžtų atgal į tėvynę, arba sušelpiti ten gyvenančius tėvus ir gimines, arba atsiimti juos pas save. Jie visados apsiima už menkesnę algą dirbti, negu amerikietis, dirba sunkiau ir ilgiau, minta prastesniu maistu, gyvena ankštuose, nesveikuose namuose, susikimšę po keletą arba po kelioliką kiekvienam kambaryje. Amerikietis tokiose sąlygose negali gyventi—turi savo vietą užleisti ateiviams. Ir dabar Amerikoje yra dideli apskričiai, apgyventi ateivių, kur dienos mokeskis nepervišija \$1.00 ir gyvenimo sąlygos nėr geresnės už Maskolijos. Negana to, visur, kur tik ateiviai gyvena, bemokilių skaitlius labai didelis, net jų vaikai, vietoj lankyti mokyklas, priversti dirbti dirbtuvėse arba kasyklose. Ateivių tarpe visados labiau išsiplatinus girtuoklystė; jų vargingas ir nesvarus gyvenimas gimdo visokias ligas, kurios kartais grėšia pavojum miestams. Tokios tai gyvenimo sąlygos tarpe ateivių ir kad jų vis daugiau ir daugiau atkeliauja, tai priverčia ir pačius amerikiečius dirbti už mažesnę algą, ir gyventi daug prasčiau, negu pirma. Suorganizuoti į unijas ateivius nelabai sekasi, ir užlaikyti tvarką laike streikų labai sunku. Apart to atkeliauja daugybė kontraktuotų darbininkų, kuriuos agentai įmoka, kaip atsakinėti ant klausimų, kad nesusektų, ir jie atvažiuoja užimti kitų vietas. Užtaigi unijos ir reikalauja, kad valdžia stengtųsi neįleisti tokį didelį ateivių skaitlių.

Kas gi grėšia dorybei?

Kaip viskas paprastai priguli nuo gyvenimo aplinkybių, teip ir dorybė. Ateiviai gyvena koblogiausiose sąlygose: susikimšę, skurdžiai ir purvinai. Vaikai visai neprižiurimi, nes tėvai neturi laiko juos prižiūrėti. Tie, tankiai nelankydami jokių mokyklų, praleidžia dienas gatvėse (ulyciuose), jeigu ne dirbtuvėje. Gatvėse išmoksta visko, tik tai nieko gero neišmoksta. Ir nedyvai, kad daugiausia kriminalistų, vaikų ir paleistuvių iš ateivių vaikų.

Dabar jau žinom, ką amerikiečiai mano apie ateivius abelnai. Žinoma, čia tik trumpai paminėta svarbiausios priežastys, dėl kurių ateiviai amerikiečiams nepatinka. Norinti arčiau susipažinti su ateivystės klausimu, gali perskaityti šias knygas: «Aliens or Americans!», «Imported Americans»; «In the Trail of the Immigrants»; «Emmigration and Immigration»; «The Slav Invasion» ir keletą kitų.

Amerikos valdžia, kaip jau sakiau, spiriama visuomenės,

atėjusi kaip nors išrišti tą gana svarbų ateivystės klausimą. Ji užsidavus atlikti, maž-daug, šiuos reikalus: a) suvaržyti, kaip galint, atėjimą ateivių, kol nesuamerikonės dabar Amerikoje apsigyvenusieji ateiviai; b) išardyt, kiek galima, ateivių kolonijas, išvilioti juos iš miestų ir apgyvendint da ma- tai apgyventose vietose, o labiausiai ukėse; c) naujiems, ateiviams, jeigu galima, nedaleisti apsigyventi ten, kur ateivių jau daug yra apsigyvenusių, arba kur abelnai žmonių per- dang tirštai apsigyventa.

Kad tą viską pasekmingai įvykdyti, reikia žinoti, kaip ateiviai gyvena savo tėvynėje, koki jų norai, troškimai, tikslai. Dėlko jie keliauja į Ameriką, kaip jie čia gyvena Amerikoje? Ir daugelis pradėjo tyrinėti. Vieni liuosnoriai, kiti valdžios pasiūsti važiavo į Europą, į tas šalis, iš kur dau- giiausiai atkeliauna, ir paskui sykiu su jais atkeliavo pats kai- po ateiviai («In the Trail of Immigrants» ir «Imported Ameri- cans»). Ateivių gyvenimas Amerikoje teipgi aprašytas dau- gelio («Russian Jew», «Italian in America», «Poverty» ir «Raistas»).

Tie tyrinėjimai parodė, kad yra trys priežastys, dėl kurių valdžioja žmonės į Ameriką. Tos priežastys yra šios: a) pri- trunkimas, b) persekiojimas, c) viliojimas.

A. B.

(Toliaus bus).

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji ekaštlinė yra eenojo ekaštiaus, antroji — naujojo.)

Birželio Mėnuo.

7-20—1782 m. Nužudyta Rusijos maištininkas Puga- čovas.— 1897 m. Antrieji dideli areštai tarp intelligen- tų ir darbininkų Liepojoj ir Rygoj.

8-21—1863 m. Uždėta kontribucija ant lietuvių ir lenkų bajorų Lietuvoje.— 1886 m. Nužudyta Chicagos kankiniai.

9-22—1812 m. Napoleonas Vilkauskėje kalba kareiv- riams prieš maskolius.— 1878 m. Įstatymas apie įvedimą urodininkų Rusijoj.— 1886 m. Įstatymas apie panaikini- mą Lietuvoje čyžininkų per 3 metus.

10-23—1815 m. Numesta nuo sosto Napoleonas I.— 1818 m. Prasidėjo birželio revoliucija, sukilo Paryžiaus pro- letarija; 12,000 užmušta, 25,000 areštuota; skerdynės tęsė- si 3 dienas.— 1893 m. Caras įsakė atimti Kražių bažny- čią.

11-24—1812 m. Napoleonas perėjo per Nemuną ties Aleksota (Kaune).— 1894 m. Lyone užmušta Carnot, Prancuzijos prezidentas.

12-25—1794 m. Sukilimas Kurše.— 1864 m. Vic- toro Hugo apysaką «Vargdieniai» (Les Miserables) prakeikė Vatikanas.— 1881 m. Vidaus ministeris Rusijoj uždrau- džia seniems kareiviams pardavot be vyriausybės leidimo se- nus nudėvėtas kelines.— 1886 m. Rusijos valdžia pradė- jo kalinti politiškuosius Peterburgo kalėjime «Kresti», vieton ištrėmimo.

13-26—1869 m. Mirė Barbės, Prancuzijos revoliucijo-

cierius.— 1884 m. Rusijos valdžia išleido įstatymą apie cerkvinės mokyklas nuveikimui svietiškujų.— 1908 m. Persijos šahas išvaikė pirmąjį parlamentą.

Buržuaziškos ir Smulkiai-buržuaziškos Srovės. Socijalizme.

(Tęsa).

Kada socijaldemokratai pradeda savo didžiausią viltį sukrauti ant parlamento galvos, tai jie po truputį atsisako nuo kasdieninės darbininkų kovos, tai jie paskui savę rupina- si laike rinkimų patraukti vis didesnį balsų skaitlių. Ka- dangi daugelyje vietų darbininkų balsai apkarpyti, tai soci- jaldemokratai linksta prie smulkių savininkų. Tarp smul- kių savininkų daugiausia yra valstiečių. Jie mano: ar šiuo, ar tuo keliu reikia patraukti valstiečių balsus? Valstiečiai savo balsų dykai neduos. Tai reikia tuos balsus hipirkti, reikia balsuotojams viso ko pridėti. Ir beveik visos užsie- nio darbininkų partijos pagimdo agrariškas programas, pa- remtas smulkiai-buržuaziškoms srovėms, įneštomis į socijaliz- mą. Po darbininkų partijų agrariškoms programoms drąsiai gali pasirašyti kokia-nors grynai-smulkiai-buržuaziška kaimo partija,—nereiks jai nė savę sustatyti.

Ir vieton kovos gavom prekystę balsais, ir vieton kovos išėjo parlamentariškos derybos su agrariškų programų sąsla- voms. Kada gi socijalizmas pradėjo plėtoties tais laikais, kada grynų proletarų mažai da tebuvo, o smulkių savininkų pilna visur (ypač kaimre), kėdangl socijalizmo idėjos greit iš- siplatino po visą žemę ir pasiekė tas vietas, kur atsakančios jam dirvos dar nebuvo,—tai ir socijalizmas vietomis pradėjo svyruoti. Socijalizmo idėjų nešiotojai, neradami kiek reikia dirvos tarp proletarijos, pradėjo tyčioms socijalizmą po tru- putį keisti, kad jį pritaikius prie naujos dirvos. Mat, šiems socijalizmo idėjų nešiotojams išrodė, kad gana pasilikti pro- gramą m a k s i m u m , o visą kitą, tame skaitliuje ir takti- ką, galima perkeisti. Keitė jie socijalizmo idėjas ir taikė jas prie amatninkų ir valstiečių ir vietoje socijalizmo idėjų li- ko tik jų skeletas. Palikdami tik programą maksimum, iš- kreipdami įvykdimo kelius ir prisiartindami prie smulkiosios buržuazijos, jie pagalios panaikino ir pamatus socijalizmo. Ir vietoje visuomenės socijalizacijos liko tik teisingas turtų iš- dalinimas tarp smulkių savininkų. Mat, teip suprato socia- lizmą smulkioji buržuazija. Ši negeistina srovė socijalizme atsirado, ačiu tam, kad kaitagalviam nepatiko, jog išpradžių socijalizmas teip mažai pasekėjų turi. Reikia šiek tiek per- keisti taktiką ir daugiau bus pasekėjų. Bet čia jie suklupe. Jeigu kas neatsako visuomenei, tai tą reikia perkeisti progresyviškon pusėn ir toks perkeitimas nebus klaidingu. Jeigu mes keisim kokias nors idėjas atsižvelgdami į konservatyvi- siausius visuomenės elementus, tai toks perkeitimas bus blė- dingu, nors jis ir geras pasekmes toj pakraipoj atnešų, nors ir daugiau pasekėjų įgytų. Taip pat mes pritaikydami soci- jalizmo idėjas prie valstiečių, nors ir apturėsime tarp jų pase- kėjus, viekok laimėjimas bus šiandieninis. Gana bus vieno degtuko, kad visą laimėjimą su dumais paleisti. Dabar

džiaugiasi užsienio darbininkų partijos, kad jos vis daugiau balsų gauna, ir džiaugiasi jos manydamos, kad tai esą neva socializmo pasekėjai. Tai ne socializmo pasekėjai, tai pasekėjai tų negeistinių sriovių, kurios įsiveržė į socializmą. Pakils tų naujų socializmo pasekėjų susipratimas ir jie, kaip savaip susipratę, atsimes nuo tikrojo socializmo. O atsimes tada, kada parlamento atstovai, kaip tikri proletarų reikalų apginėjai, turės stoti prieš smulkiąją buržuaziją, kaipojų smulkiai-buržuaziškų pageidavimų priešai. Juk tie patys atstovai negalės kartu eiti su progresu ir šliaužti atgal į vidurinius ir senovės amžius, kada valstietis artojas ėjo paskui medinę žagrę ir nežinojo, kam reikalingi visi tie išradimai, ką ardo jo patriarchališką šeimyną! Juk negalima dabar sutaiškyti miesto darbininko, kuriam rupi, kad duona būtų pigesnė, su valstiečiu, kuris savo javus norėtų brangiau parduoti! Negalima to sutaiškyti, tai ir negalima prie darbininkų partijos pritraukti susipratusiųjų kaimo mažiukų minias. Jeigu kas nori pritraukti, tai turi arba nuo kai kurių socialistų principų atsisakyti arba ukininkams visko aiškiai nepasakyti, arba, antgalo, juos apgautinėti.

Yra tokių, kuriems nesuprantamu stojasi socializmo su rėdymas, nesuprantami keliai, kurie prie jo veda ir jie visai nuo ateities socializmo tvarkos atsisako. Tai dar blėdingesnė sriovė socializme, kuri patį socializmą be socializmo palieka. Jeigu nebus socializmo tvarkos, tai negal būti ir socialistų. Vienok keisti dabar laikai: tie, kurie atmets socializmo surėdymo ateitį, patys neperstoja save socialistais vadinti,—matoma ne visai tiki į savo tvirtinimus.

Kiti stačiai neatmeta socializmo surėdymo, bet reikalauja, kad programos maksimum būtų visai atmetas. Jie nurodinėja, kad kalbėti apie kokį tai nežinomą socializmą esą negalima ir kad reikia pasikakinti vien kasdienine kova. Anot jų, darbininkams neturį rupėti, kas bus ateityj, kaip iš rodys socializmas, darbininkai turį pasikakinti kova už savo teises, turį rupintis vien pagerinimu savo padėjimo. Ateitis pati susidės. Vienok, kova be galutinio laimėjimo vilties, kova kuri nesako, prie kokio tikslo reikia žengti, tai liktų vergų kova, ką kovojo vien už ypatingą laisvę ir negeidė vergystės panaikinimo. Tokia kova negimdytų visų kraštų proletarijos vienybės idėjos, tokia kova liktų tik priežasčia to, jog iš kovos su kapitalistais atsirastų aštri kova tarp darbininkų už vietas prie darbo.

Darbininkai nuo programos maksimum negali atsisakyti, nes socializmo surėdymas liko permatytas. Ir darbininkams reikia neatsisakyti nuo programos maksimum, bet priešingai aiškiau ją sustatyti. Tam tikslui šis klausimas turi but plačiau iširtas.

(Toliaus bus).

Viso svieto Socialistu ir darbininku Partijos.

«N. Y. Evening Call» neseniai apskeldė, pagal tarptautiškąjį soc. biurą, visas socialistų ir darbininkų partijas, kokios yra savystoviai veikiančios politikoje įvairiose šalyse. Nep rošali bus ir

«Kovos» skaitytojams turėti tą surašą. Sykiu parodyta partijų stovykla ir sekretorių pravardės. Tos partijos, prie kurių vardo pa-dėta žvaigždutė, nėra susivienijusios su tarpt. Soc. Biuru.

Tarptautiškasis Socialistų Biuras. Sekretorius Camille Huysmans, Maison du Peuple, Brukelles, Belgija.

Anglija—Socialdemokratų Partija; sekr. H. W. Lee, Londona.—«Fabian Society»; sekr. R. Peas, Londone.—Darbininkų Partija; sekr. J. Ramsay, Londone. «English Section of the International Tarptautinės Anglų Skyrius»; sekr. Sanders, Bateisea.—*Socialistų Partija; Londone.

Amerikos Jungtinės Valstybės—Socialistų Partija; sekr. J. Mahlon Barnes, 180 Washington St. Chicago, Ill.—Socialistų Darbininkų («Labor») Partija; sekr. Paul Augustine 28 City Hall Place, New York.

Argentina—Socialistų Partija sekr. Mario, Bravo, Buenos Aires Australija—Socialistų Federacija Australazijoje; sekr. H.E. Holland, Sydney Naujojo Piet. Valstijoje.—*Socialistų Darbininkų Partija; sekr. J.O.Mroney, Sidney, Nau. Piet. Valstijoje.

Austrija—Socialdemokratų Partija; sekr. F. Skaret Vienna Belgija—Darbininkų Partija; sekr. G. Mass, Maison du Peuple (Žmonių Namai), Bruxelles.

Bulgarija—Socialistų Demokratų Darbininkų Partija; sekr. G. Bozvelev, Sofijoje.—Socialdemokratų Darbininkų Partija; sekr. G. Kirkov Sofijoje.

Čili (Chili)—*Socialdemokratų Partija; sekr. Lous B. Diaz Santiago.

Čekija—Čekiškai Slaviška Socialistų Partija; sekr. Anton Bruha Kolar, Pragoje.

Danija—Socialdemokratų Partija; sekr. P. Knudson, Kopenhagene.

Finlandija—Darbininkų Partija; sekr. Irjo Syrola, Helsingforsse.

Holandija—Socialdemokratų Darbininkų Partija; sekr. J. C. Van Kuykhof, Amsterdame.

Ispanija—Socialistų Partija; sekr. M.G. Cortes, Madride. Italija—Socialistų Partija; sekr. Cioltti, Ryme.

Japonija—Socialistų Partija; sekr. Morioka, Tokio. Kanada *Socialistų Partija; sekr. McKenzie, Vancouver.—

*Socialistų Darbininkų Partija; sekr. P. Courtenay, London, P.O. Lenkija—Socialistų Partija; sekr. H. Diamand, Leamberge (vad. revoliucijinė frakcija). Socialistų Partija; sekr. dr. Z. Marek, Krokavoj.—Socialdemokratų Partija Lenkijoje ir Lietuvoj; sekr. Rožė Liuksemburg, Berlyne, Vokietijoje.

Liuksemburgas—Socialistų Partija; sekr. J. P. Probst, Liuksemburgas.

Naujoji Zelandija—*Socialistų Partija; Wellington.

Norvegija—Darbininkų Partija; sekr. M. Nilson, Kristijanijoje. Portugalija—*Socialistų Partija; sekr. E.C.A. Gucco, Lisbojoj.

Prancūzija—Socialistų Partija sekr. Louis Dabreuilh, Paryžiuje.

Pietinė Afrika—Socialistų Federacija; Pretorijoje Transvalijoje. Rumenija—Socialistų Partija, sekr. Cocea, Bukareste.

Rusija—Socialdemokratų Darbininkų Partija; sekr. Ulijanov, Paryžiuje, Pranc.—Socialistų Revoliucionierių Partija; sekr. E. Rubanovič, Paryžiuje.—Žydų Socialdemokratų Darbininkų Sąjunga Rusijoje, Lenkijoje ir Lietuvoj (Bundas), Genevoj, Šveicarijoje. Serbija—Socialdemokratų Darbininkų Partija; sekr. dr. Nedeljiko Koščiamin, Belgrade.

Švedija—Socialistų Partija; sekr. G.G.T. Wickman, Stokholme.

Šveicarija—Socialdemokratų Partija; sekr. M. Faendrich, Berno.

Turkija (Armėnų skyrius) «Drošakistai»; sekr. M. Varaudan, Genevoj, Šveicarijoj.

Vengrija—Socijaldemokratų Partija, sekr. E.N. Buchinger, Budapeste.

Vokietija—Socijaldemokratų Partija, sekr. A. Gerisch, Berlyne.

Atviras laiškas į visas L.S.D.P. kuopas.

Reakcija pagamino LSDP. iširutę, kuri į po šiai dienai tebesitęsia. Atskirų draugų pastangos paturėti partijos darbą ten, kur jįsil neužgo ir gaivinti, kur visa kas apmirė, nebegali panaujinti įtekmingos Lietuvos darbininkų partijos. Suvažiavimo obalsis laimai siaurame partijos žmonių būrelyje tepagrįsėjo ir didelį draugų skaičius, kuriems rūp socializmo darbai Lietuvoje, pasiliko, kaip ir buvę nesurišti gyvu partijos darbu. Gyvesniai nesukrutus ir nesusitvarkius Lietuvos Socijaldemokratija pasitiks, kaip tebesantį dezorganizota akivaizdoje jau dabar dikčiai susiorganizavusių klerikalų ir konservatorių. Neveizinti reakciją visuomenės judėjimas Lietuvoje tiek išsiplėte ir sumergėjo, jog juo tolyn juo labyn aiškėja reikalingumas išvien, benromis įiegoms tvirti kolektyvišką partijinės visuomenės nuomonę, kad jinai kelią rodytų.—Peterburgo L.S.D.P. Jaunomenės Kuopa pratardama partijos reikaluose nesitima šiuo žygių tarti apie visas partijos opas. Vien pabrėždama, kad *teip toliau gyventi nebegalima* jinai nori paakinti visų draugų atyžią į patį opų, patį neatidėtiną praktikos darbą, kuri šiandien reikia pirmoje vietoje statyti. Tik tuomet, anot Lassalio, galima laukti apsiareiškiant smarkios energijos, kuomet darbų darbų vietoje tulos kuopos atyžiai yra koncentruojama aplink vieną kuri bent praktišką darbą, visų gilei širdies dedama. Mūsų kuopos nuomone tokiu rupsniu yra *Socijaldemokratų laikraščio panaujinimas*. Jau metai praėjo, kaip klaidžiojame patamsėse led vienas veikdamas savo ypatinge nuožūria ir skoniu. Tajam anormališkumui prašalinti visiškai nieko nedaroma ir absoliutiško netikėjimo į savo spēkas dvasia viešpatauja, kaip viešpatavusi.

Rodosi, nebereikia jau aiškinti apie pragaišti nesant soc dem. laikraščio. Tačiau, antra vertus, mūsų kuopos balsas tuščiu aidu paskambėtų, jei laikraščio klausimą vienat teoretiškai svarstytytume. Pinigų dalykai, tasai kartinis akmuo laikraštį rengiant, netari mūsų baidyti. Klausdami tad visų partijos kuopų ir atskirų žmonių, kas kuo gali prisidėti prie laikraščio leidimo mes patys, remdames praktika, balsiai sakomės nežiūrį į materialinę pusę, kaip į neapgaliamąją kliūtį. Įtempkime savo energiją ir suskalykime savo spēkas, o paįrodys, kad ne teip jau esame nuilę ir išsisklaide, kap tai pirmų pažvelgiu gali rodytes. Inteligentijai ir patįs darbininkai, bent mažumą remiant Amerikos socialistas visuomet sugebės kas mėnuo bent 100 rublių surinkti, sumą reikalingą laikraščio paturėti. Peterburgo L.S.D.P. jaunuomenės kuopa žada kas mėnuo bet 30 rublių.—*Kviezdama tad partijos žmones kokyviausiai svarstyt laikraščio klausimą PLSDP jaun. kuopa atyžia teip pat koveikiausiai pranešt, kokia pinigų suma tula kuopa ar bent ypata žada būsiamąjį laikraštį remti.*

Baigiant savo raštą P.L.S.D.P. jaun. kuopa nori tiek pat bent menkumą paaiškinti, kurių dėlei motyvų jinai atiduodanti pirmenybę laikraščiai *nelegaliniam* prieš legalinį.

1.) Pinigų suma reikalinga legaliniam savitraščiui paturėti būtų kur tai didesnė.

2.) Principaliniai s d klausimai, praeties analizas ir ateities taktikos vispusiškas aptarimas, būtent dalykai kurie šiuo tarpu ypač yra svarbūs, legalinėse aplinkenybėse svarstyti nebegalima.

3.) Patriarchališkos cenzūros sąlygos matomai pablogės, lygi mai kaip pablogėjo, apskritai imant, valdžios atsinešimas į lietuvius («Šviesos», «Aušros» istorijos). Negalima remti savo darbo ant cenzūros ūpo.

4.) leidžiant net, kad legalinis laikraštis koki laiką ir begyvu-

tu, vistik sykį užsikirtus keliui legališkai rašyti, mes vėl kuri tarpą pasiliktume be laikraščio. Blaškymos taktiką turi pakeisti patvari politika.

5.) L.S.D.P. nors visuomet kovoio už legališkumą, bet vardanano niekumet nekeitė savo kritikos tono.

Su s d paiveikimu vardan Pet. L.S.D.P. jaun. kuopos.
Zut. Būtis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Caras Mikė, carienė ir carienė-našlė (Mikės motina) birželio 5d. nuyko į Peterburgą iš Carskoje-Selo dalyvauti atidėngime Aleksandro III paminklo, kuri budavojo per 10 metų su viršum. Caras pašatydino paminklą tam dramybės tverėjui savo tėvui, mislydamas pats apie ramybę savo valdinių kraujuose ir šarose. Buvo puiki paroda, o šnipų ir policijos aplink carą tai kaip amaro aplink pūvantį daiktą.

Jungtinės Valstybės procesijoje atsijavėjo ambasadorius Riddle ir ambasados sekretoriai. Paminklas yra muzišką figūra, parodanti raitą carą.

Tą dieną visus keleivius iš Finlendijos stropiai iškrėtė, kad neatsivestų bombų arba popierėlių, grūdjančių carų galybę

Duma neseniai priėmė svarstymui paklausimą, skundžiantį d-rą Dubroviną, «tikrųjų rusų» arba juodašimėių vadovą ir prezidentą, kaip sutvėrusį tą ištikimųjų kovotojų gaują, kuri užmūšė 1907 metais prof. Hertenšteina, dumos narį. Sesija buvo labai trukšminga, kada apie tą cafo draugiją pradėta kalbėt.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Duonkepių streikas. New-Yorke jau kehitu savaitė tęsiasi žydų duonkepių streikas. Dabar jau baigiasi. Darbdaviai pradeda taikytis. Tik nedaugelis jų laikosi aršiai prieš darbininkus. Šitam streike biauariai atsižymėjo policija. Ji darė tiesiog mūštus, užpuldinėjo ir mušė ramius streikininkus—elgėsi visai kaip Rusijoje.

Mechanikų streikas. Philadelphijoje streikuoja 250 mechanikų (mašnų darbininkų), kad juos perdaug buvo apsunkeję darbu. Streikininkai teipgi reikalauja, kad pridėtų jiems tą 10 nuodimėčių ždarbių, ką prizadėjo prieš prezidento rinkimus, jei bus išrinktas Toftas! Ikišiol prizadas neišpildytas, nors Taftas jau seno kaiviešpatauja.

Streikininkus areštuoja.—Charleston, W. Va. streikuojant kalnakasiams buvo ginkluotos imties su policija. Ši areštavo 15 streikininkų. Juos kaltina už nepavėlytą parodą (tai laisvė Amerikoje!)

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Naujojoj Škotijoje (valastija Kanadoje), kur socialistų iki šiol nebuvo girdėt, barbininkai snsiorganizavo į atskira politišką organizaciją ir pradės imties su ponais ištikrųjų.

Mažai kam yra žinoma, jog tarp dešimties armėnų atstovų Turkijos parlamente penki yra socialistai. Sakoma, kad beveik pusė visų armėnų yra socialistai.

Socialist Party (Amer.)—Paduota visuotinam partijos referendumui šioks įnešimas: kad visiems socialistų Partijai tarnaujantiems laikraščiams parama, pinigine pagalba arba aukos eitų per partijos administraciją, o ne stačiai nuo aukotojų. Tas reiškiya, kad partijos nariai šelptų josios vardu tuos, kaip įnešime pasakyta, partijos pripažintus «vėliavnešius».

DARBININO KRONIKA.

Protestas prieš Rooseveltą! Ir protestas ne nuo socialistų, bet nuo tokių pat buržujų. «Žmoniškoji» draugija, Amerikos gyvių apginėja, turėjo neseniai Kalamazoo mieste, Michigano valst., susivažiavimą, kame buvo karštos prakalbos ir pagalios priimta rezolucija priešais Theodorą Rooseveltą, kurs dabar užmušinėja Afrikoj gyvius. Bet tie žmonės neprotestuotja, kad fabrikuos ir kasyklose žmonės mušami, kaip gyvuliai. Teip čia, teip ten medžioklė vis tik ponų buržujų užganėdinimai.

Pasimirė Žibalo Trusto (Standard Oil Co.) vice prezidentas Henry H. Rogers, 69 metų, ir paliko 100 milijonų dolerių vertės turtą. Abelna Amer. darbininkų metinė alga yra 600 dol.; abel no turto atsieina kiekvienai ypatai apie \$1450. Kaip Rogers igijo tą neapsakomai didelį turtą? «Nebus klaida pasakius, kad Rogers buvo plėšikas» («robber») — sako «Daily Miner», Ketchikan, Alaska.

Birželio 12d. buvo žemės drebėjimas visoj pietinėj Prancuzijoje. Įvairiuose vietose tapo užmušta arti šimtai žmonių. Drebėjimą smarkiai atsiautė ir Portugalijoje. Gyvasties aukų buvo ypač dėlto, kad drebėjimas įvyko naktį, žmonėms bemiegant.

Birželio 11d. tarp Azorinių salų nuskendo Cunard linijos laivas «Slavonia». Žmonių nežuvo ačiū bevieliam telegrafui, kuriuo tapo pašaukti kiti laivai, «Prinzess Irene» ir «Velas», kuriudu ir išgelbėjo visus pasažierius.

Birž. 12d. ant Juodųjų jurių per manebrus nuskendo Rusijos torpedinis laivelis Kamdala. Kapitonas Bielkov ir kiti du viršininkai ir 17 jureivių nuskendo.

Birž. 12d. Leetonijoje, Ohio valst. (Amer.) nežinoma ypata metė dinamitinę bombą į protestonų bažnyčią; šiek tiek ją apardė. Tos bažnyčios kunigas veikliai dalyvavęs kovoje prieš gėrymą, tai mena, kad bomba tai buvo kerštas.

SANJUNGOS REIKALAI.

Pranešimas Sąjungiečiams!

Nemislikit, draugai, kad konstitucija L.S.S. eina jau per galutiną referendumą. Ne. Dabar jus tik apkalbat ir apsvarstot jus visus punktus. Apsvarstę siųskit komisijos pirmininkui.

J. Baltrušaitiui,
1815 Mojamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

L.S.S. Sekretorius

P. Puskunigis.

L. S. S. Pildomojo Komiteto nutarimai. N 59

Pagal nutarimą 4-to rajono 12 tos konferencijos, laikytos gegužės 2d. New York, N.Y. idant Pild. Kom. sulaikytų Konstitucijos Referendumą, Pild. Kom. padaro sekantį išvedimą:

I. Šis išsiūtinėjimas Konstitucijos projekto į kuopas negali vadintis referendumu, bet tikrai kritika. Todėl centro sekretorius privalo skubinau šį referendumo apskelbimą atšaukt per organą ir paaiškint, kad kuopos užsiimtų kritika konstitucijos projekto, ir prailgint laiką kritikai iki 25 dienai berželio 09 m. ant paskirto laiko, kuopos privalo susitst konstitucijos kom. pirmsėdžini, su visais savo patėmijimais bei pierašais. Tada komisijos nariai sutvarkys ir per centro sekretorių pasius kuopoms ant subalsavimo (referendumo). NB. Visus referendumus apskelbia tik centro sekretorius.

2. Ant antro nutarimo, idant būtų leidžiama kritika konstitucijos projekto per organą Pild. Kom. nesutinka, nes tas labai daug vietos užimtų organe ir niekuomet nebutų galima visų kuopų bei narių nuomones organe sutalpinti.

3. Sulyg reikalavimo, kad Pild. Kom. 5-tam Susivažiavimui priduoūt pilną atskaitą, tai Pild. Kom. praneša, jog 4-tas Susivažiavimas tą darbą pavedė 2-tram Rajonui, kurio ir pareiga sutvarkyt ir sužiurėt visas L.S.S. Kovos redakcijoj ir administracijoj esantis L.S.S. turtas. Tokį paraginimą minėtam rajonui Pild. Kom. p. sutė jau pirmiaus.

Nariai Pild. Kom. L.S.S.

J. Griniau,
M. M. Račiūtė,
B. K. Kondratavičius,
P. Puskunigis.

Brooklyn, N.Y. 19 Gegužės, 1909m.

KADA GI ĮVYKS TA TVARKA?

Kada gi įvyks ta geroji tvarka, apie kurią jus pranešat? Teip tankiai paklausia socialistų koks buržuojus arba ir darbiuinkas da nesupratęs. Kada gi įvyks ta mūsų tvarka, apie kurią mes jau treji metai kalbame, vykdomė į mūsų sąjungą? Gyvename betvarkėje ir vykdomė da didesnę betvarkę — ar mes turime teisę sakyt ką nors prieš visuomenės surėdymo betvarkę? Manau, kad pas mus daug yra veikėjų, bet mažai socialistų... Betvarkės auklėjimas tai ne socialistų darbas. Pirma darė betvarkę tik atskiri nariai, — tai pusė bėdos, bet pernai ir šįmet betvarkė pasekmingai vykdoma oficijališku keliu. O, kame visus blo-gumas.

Čia visų pasikėsimų prieš socialistišką budą neišrodysiu. Negalima, nes jų perdaug jau yra, o antrą vertus — sarmata: gal mūsų priešai nesupranta, kad nemoka tą mūsų parupinamą ginklą suvartot prieš mus pačius, taigi lai jie nė nežino.

Pildomasis Komitetas rezignuoja. Tai demonstracija. Prieš ką? «Kadangi... tuli nutarimai buvo ignoruojami per (!) «Kovos» admin. ir redakt. ir netilpo organe, tad Pild. Kom. negalėdama s nieko veik rezignuoja» («K.» N24). Koki nutarimai nepatilpo organe? Pirmąsyk, kaip jau buvo redaktoriaus pranešta, P. K-to nutarimas buvo pasiūsta pernai rudėnį L.K-tui, kurs jį ir pasilaikė. Matyt, buvo svarbi priežastis, kad L.K. netalpinu organe. Čia to neminėsiu. Paminėsiu tik tą, kad P.K. tada ir paskiau kelis syk «nutarinėjo» įnešimus netik n en a r i ū, bet net Sąjungos priešų. (Apie tą rašiau pranešime V-am susivažiavimui). Koks vėjas paputė, tokio klausė ir «veikė» išsijuosias, be jokios mislies. Toliau Sąjungos ir abelnai socialistų priešas «įneša»: Bagočius — pinkertonietis. P.K-tas «nutaria»: kadangi pinkertonietis, tai tur prasišalinti iš adm. vietos. V. K-tas skyrium «nutaria» prašalint netik iš adm. vietos, bet ir iš Sąjungos. Netalpinau tų nutarimų. Nežinia, kaip pasielgs V.K., o P.K. dėlto rezignuoja. Dėlto? Bet kodėl ne rezignavo 5 mėnesiai atgal, kuomet pirmąsyk nepatilpo minėtas nutarimas, o drauge ir kiti, su juo ant vienos popierio surėšyti? Dabar rezignuoja, kad nepatilpo nutarimai apie pinkertonystę. Aišku. Visų tautininkų ir paskui juos pasekusių socialistų — veikėjų buvo vartyti prieš Bagočių. Vė-

mai ypatai tokią reikšmę priduoja. Bagočių negali dėt į an-
tį. Bet jei Dantė užsiimtų tokiais menkais dalykais, tai jis
Bagočių patalpintų pekloj truputį aukščiau jo visų priešų,
šmet dariusių tokį triukšmą. Aš neišskiriu iš to skaičiaus
nė P.K-tą. Nes jis neveikė kas reik. Tą ir susivaziavimas
pripažino: nebuvo jokio pamato veikimui.
Ypatingas piktumas tik pastumdėjo prie tokio neišmintingo
veikimo. Ir jaučiuosi stovįs ant tvirto pamato, kada tokius
nutarimus ignoruoju. Tokiu tik budu išvengta begalinių
vaidų «Kovoje». Kad vaidai nekilo organe, tai P.K. rezig-
nuoja. Turėjau teisę netalpint to viso багаžo dėlto, kad
pats apkaltintasis jau nekėlė triukšmo ir nereikalavo «viešų»
pasiteisinimų.

Pagalios netalpinau P.K-to priimto drg. Purvio įnešimo.
Ten pabaudžiama redaktorius užtai, kad patalpino Bagočiaus
pranešimą, jog tris laikraščiai už apšmeizimą 'patraukiami į
teismą. Mat, jeigu mūsų «veikėjams» reikia vieną tokį «did-
vyrį» Bagočių pribaugti, tai turi but jo burna užkimšta tirš-
tu dumbliu; šiaip juk gali da pasiteisint, turėdamas «apsigny-
mą burnoje savo». Ar toks P.K-to nutarimas neišaina toli
už socialistų taktikos ribų? Jei koki socialistai bandys tat
įknyti, tai tegul jie manęs nevadina savo draugu...

Čia teipgi P.K. peržengė discipliną. Drg. Purvis, tuo-
met, kada «įnešė», nebuvo Sąjungos nariu. Gal nebuvo «at-
simetę», kaip išsyk pranešiau, bet jau keletas mėnesių jam
«Kova» buvo sustabdyta, kaipo neišsismokančiam: nebuvo,
anot anglų, "good standing". Tik man pranešus («Kovos»
№20 po P.K. nutarimu), kad nėra nariu, jis malonėjo užsi-
mokėt ir dabar, rodos, yra "good standing". (Čia išsiriša ir
62-ros kuopos davadas, užmetantis redaktoriui «neteisybę»...
Jei draugai reikalaus da tat patalpinti, tai tik bus nenaudin-
gas vietos užėmimas).

Bet tegu butų buvęs ir pilnu nariu, tai juk jau nereik
aiškinti, kad pas mus, kaip ir visose organizacijose yra pap-
roty, kad atskiro nario įnešimai neturi svarbos ir negali
but vykinami oficial. šku keliu, kaip tat darė P.K. Ar da
reik aiškinti?

P.K. savo resignaciją turėjo teip formuluot: «negalėda-
mas nieko n e t a k t i š k o veik, rezignuoju»...

Dėl pirmojo P.K. nutarimo redaktorius butų rezigna-
vęs..., bet tai butų buvę daugiau nesmagumo Sąjungai, negu
jos P.K-to demonstracija.

Užbaigdamas savo tarnystę P.K. da sykį nutaria: kons-
titucija da neina per referendum. «Visus referendumus ap-
skelbia tik centro sekretorius». Iš kur tas įstatymas ištrauk-
ta? Pernai rinkimų komisija perleido da svarbesnį referen-
dum, visai c. sekretoriui nesirupinant. Ar kas iš to padarė
išvedimą, kad negeras budas ir ar įvdė kitą budas? Ne. Tai
tik pasirodo, kad savo valios keliu eina P.K. ir visi, kas tik
nori. Ištikrųjų, kam mums reik tos konstitucijos — juk ji vis
tiek nebus pildoma. Ji yra tai veiksmažodžiai, o pas mus
ki- k tų L.S.S. priimtų veiksmažodžių numesta į šalį, tik už
simanius tam ar kitam komitetui. Jeigu kont. referendum
ves sekretorius, tai jam ir visus svarstymus, balsavimus reikia
siųsti. O P.K. nurodo tat siųsti K. Kom. pirmsėdžiui. Tai-

gi pasirodo, kad ir paskutiniame nutarime neturi nuoseklu-
mo. Ir teip visados turi išeit, kuomet neprisilaikoma tvar-
kos, kuomet tveriamas kas sykis naujos taisyklės, neparemtos
aut jokių organizacijos papročių. Už tai ir betvarkė visur
rodosi. Kada gi bus paš mus tvarka!

J. Baltrušaitis.

L.S.S. Nomina cijos Pasekmes.

Redaktorius.

1 J. Baltrušaitis.....	273 (atsis.)
2 S. Michelson.....	99 "
3 V. K. Račkauskas.....	84 "
4 Antonov.....	75 "
5 Menkutis (J. Banulis).....	51 nepr.
6 J. Ilgandas.....	41 atsis.
7 J. O. Širvydas.....	31 "
8 A. Baltrušaitis.....	17 "
9 F. J. Bagočius.....	17 "
10 V. Čierniauskas.....	11 "
11 P. Puskunigis.....	13 "
12 J. Bulota.....	8 "
13 J. Viskoška.....	8 (nepr.)
14 J. Gegužis.....	6 (ats.)
15 Z. A. arba M. Bevardis.....	6 "
16 Br. Vargšas.....	5 atsis.
17 K. Gugis.....	2 "
18 K. Rutkus.....	1 "
19 J. Miliauskas.....	1 "
20 P. Norkus.....	1 "
21 J. Grinius.....	1 "
22 A. Ramanauskas.....	1 "
Balsavo viso 746.	

Sekretorius

1 P. Puskunigis.....	313
2 V. Černiauskas.....	47 (atsis.)
3 Js. Pruselaitis.....	46 "
4 F. J. Bagočius.....	28 "
5 P. Norkus.....	25 "
6 A. Kvederas.....	25 atsis.
7 J. Grinius.....	24 "
8 F. Živatkauskas.....	21 "
9 K. Rutkus.....	21 "
10 D. J. Kasparka.....	16 "
11 J. Viskoška.....	15 "
12 S. Michelson.....	10 "
13 A. Baltrušaitis.....	10 "
14 J. Rudminas.....	10 "
15 V. K. Račkauskas.....	10 "
16 P. Būkšnaitis.....	9 "
17 J. P. Raulinaitis.....	8 "
18 J. Plokštis.....	7 "
19 J. Ilgandas.....	7 "
20 J. O. Širvydas.....	7 "
21 S. Dargužis.....	7 "
22 J. Baniulis.....	6 (nepr.)
23 J. Baltrušaitis.....	6 (ats.)
24 J. Savickas.....	6 (nepr.)
25 F. Laurinaitis.....	6 "
26 J. Denkevičius.....	5 "
27 J. Stasiulevičius.....	5 "

28 J. Šukys.....	5
29 C. J. Majauckas.....	4
30 V. Peckun.....	4
31 Š. Bakanauckas.....	4
32 B. Kondratavičius.....	4
33 D. Devė.....	4
34 J. Stasiulevičius.....	4
35 J. Valfnčius.....	3
36 J. Jasulevičius.....	3
37 J. B. Smelstoriūs.....	3
38 Br. Vargšas.....	3
39 J. B. Bronišas.....	3
40 S. Strazdas.....	3
41 P. Dubickas.....	3
42 Ch. Purvis.....	3
43 S. Cvirka.....	2 (nepr.)
44 A. Žagaras.....	2 "
45 A. Rušinas.....	2 "
46 V. Balčiunnas.....	2 "
47 J. A. Švermickas.....	2 "
48 A. Zimontas.....	1
49 J. J. Gajdauckas.....	1
50 P. Grinius.....	1
51 A. Antonov.....	1
52 P. Šinkus.....	1
53 K. Gugis.....	1
54 L. Griškštas.....	1
55 F. Navikas.....	1
56 S. Michelson.....	1
57 A. M. Stunelis.....	1
58 J. Stjrbis.....	1
Viso balsavo 784	

Administratoriūs.

1 F. J. Bagočius.....	282 (atsis.)
2 F. Živatkauckas.....	40 "
3 K. Rutkus.....	40 "
3 J. Viskoška.....	35 nepr.
4 J. Ilgandas.....	32 atsis.
5 J. Grinius.....	28 "
6 J. Baltrušaitis.....	26 (atsis.)
7 B. K. Kondratavičius.....	23 (atsis.)
8 A. Zimontas.....	22 "
9 J. O. Širvydas.....	17 "
10 P. Puskunigis.....	14 "
11 V. Černiauskas.....	13 "
12 P. Norkus.....	13 "
13 A. Baltrušaitis.....	12 "
14 J. Pruselaitis.....	12 "
15 W. Muraška.....	12 "
16 J. Stjrbis.....	12 "
17 A. M. Stunelis.....	12 "
18 V. K. Račkauskas.....	12 "
19 S. Kaspar.....	9 "

20 V Petkon.....8	28 P Norkus.....14	92 J Marcinkevičius...2	43 P Puskunigis.....4	36 Ja
21 C J Kasparavičius..8	29 K Senkus.....12	93 J Jasiulevičius.....2	44 P Dubickas.....4	37 J
22 J T Kazlauskas.....7	30 A Baltrušaitis.....12 (atsis.)	94 J Latviniskas.....2	45 K Senkus.....4	38 J
23 J Šunskis.....6	31 J Baniulis.....12 (nepr.)	95 A Raulinaitis.....2	46 J Bulota.....4	39 W
24 A Rušinas.....6 (nepr.)	32 S Andziulaitis.....12 (atsis.)	96 J Lelionis.....2	47 M Olyta-Viskoškienė...4 (nepr.)	40 P
25 A Antonov.....6	33 P Kalza.....12	97 J Perkunas.....1 (nepr.)	48 M C paukščiūtė...3	41 Y
26 L Grikštas.....5	34 M. Olyta-Viskoškienė...12 (nep.)	98 J Bagdonas.....1	49 A Daniunas.....3	42 V
27 J Šukis.....5	35 A Unguraitis.....12	99 A Žagaras.....1	50 J Steponavičiai...3	43 J
28 J Kačergius.....5	36 K Vaivoda.....12	100 J Povilaika.....1	51 J A Šunskis.....2	44 J
29 P Dubickas.....5	37 J Šaltis.....11	101 P Butkevičius.....1	52 J Viznis.....2	45 K
30 J Stankus.....5	38 V Letovnikūtė.....11	102 D J Kasparka.....1	53 F Klivinas.....2	46 S
31 S Strazdas.....5	39 V K Raškauskas.....11	103 J J Gerdauskas...1	54 J Grinius.....2	47 J
32 J Perkunas.....5 (nepr.)	40 S Vitaitis.....11	104 M Juodis.....1	55 J Spudas.....2	48 F
33 Br Vargšas.....3	41 M Rasimas.....11	105 B Grauba.....1	56 J Jasiulevičius...2	49 J
34 A Žolynas.....3	42 K Arišunas.....10	106 J Juškevičius.....1	57 Rutkauskas.....1 [nepr.]	50 J
35 K Liutkus.....3	43 V Burba.....10	107 J Denkevičius...1	58 J Uždavinis.....1	51 F
36 J Jozavitas.....3	44 J Gegužis.....10	108 P Stankuvienė...1	59 J T Želvienė.....1	52 I
37 Žagaras.....3 (neprg.)	45 J P Raulinaitis...9	109 V Norkienė.....1	60 J Čiudinis.....1	53 J
38 J Undžius.....3	46 J Ilgauda.....8	110 Batoritė.....1	61 V Narijauskas...1	54 J
39 J B Smelstorius...2	47 A Ramanauskas...8	111 Parce iš Pažvelsio 1	62 A Purvis.....1	55 V
40 J Baniulis.....2 neprig.	48 K Rutkus.....8	Viso balsavo 1073	63 B Žiurys.....1	56 J
41 J Šukys.....2	49 J Baltrušaitis.....8	Liter. Komitetas.	64 J Levanas.....1	57 S
42 A Baniškauskas...2	50 K Mikolaitis.....8	1 J Ilgaudas.....261 (atsis.)	65 Mockus.....1	58 I
43 J J Gerdauskas...2	51 S Strazdas.....8	2 J O Širvydas.....199	66 Galskis.....1	59 J
44 M Neimonas.....2	52 L M Kazunas.....8 (nepr.)	3 J Viskoška.....175 (nepr.)	67 Dargužis.....1	60 J
45 J Stasiulevičius...2	53 P Narvidas.....7	4 J Baltrušaitis.....110 (atsis.)	Viso balsavo 1671	61 J
46 F Balčiunas.....1	54 V Raudonius.....7	5 V K Raškauskas...78	R.R. Komitetas.	62 J
47 P Bukšnaitis.....1	55 Br Vargšas.....7	6 Dr F Matulaitis...63	<i>Prezidentas.</i>	63 F
48 J P Raulnyatis...1	56 A Milvidas.....7	7 FJ Bagočius.....60	1 J Šukys.....192 (ats.)	64 F
49 J Rudminas.....1	57 Ig Kudlauskas...7	8 A Antonov.....45	2 J O Širvydas...56	65 J
50 K Gugis.....1	58 J Stirbis.....7	9 S Michelson.....44	3 F J Bagočius...30	66 K
51 J Chaposky.....1	59 J Viznius.....7	10 K Rutkus.....37	4 F Živatkauskas...25	67 J
52 T Astramskas...1 (neprg.)	60 A J Neris.....6	11 J Baniulis.....34 (nepr.)	5 J Lukoševičius...25	68 J
53 A Siderevičia.....1	61 E Kinder.....6	12 J Gegužis.....30 atsis.	6 J Grinius.....22	69 L
Viso balsavo. 778	62 J Gaigalas.....6 (nepr.)	13 F Živatkauskas...29	7 D Devė.....18	70 J
Pild. Kom.	63 S Stripnis.....6	14 J Baltušis.....27	8 M M Račiūtė...18 (atsis.)	71 F
1 M M Račiūtė.....175 (atsis.)	64 A Klembakas...6	15 Br Vargšas.....25	9 J Ilgaudas.....16	72 A
2 J Grinius.....123	65 J Perkunas.....5 (nepr.)	16 S Strazdas.....24	10 V Burba.....14	73 J
3 B K Kundratavičius...113	66 J Jablonskis...5	17 J Šukys.....19 atsis.	11 V Černiauskas...14 [ats.]	74 J
4 S Michelsonas...55	67 J Bulota.....5	18 V Černiauskas...19	12 S Strazdas...14	75 S
5 F Živatkauskas...53 (atsis.)	68 J Klikunas...5	19 K J Valis.....19	13 P Milčiunas...13	76 J
6 P Puskunigis.....44	69 J Viskoška...5 (nepr.)	20 K Gugis.....19	14 A Kvedera...13	77 J
7 F J Bagočius...35	70 J Stasiulevičius...5	21 A M Stanelis...16 atsi.	15 J S Pruselaitis...13	78 J
8 V Černiauskas...35	71 J Varkala.....4	22 V Šliakys.....16	16 J Baltrušaitis...11	79 S
9 J Šukys.....31	72 A Žolynas.....4	23 B K Kundratavičius...14 atsis.	17 B. K. Kundratavičius...10	80 S
10 J O Širvidas...29	73 A Kvederas...4	24 A A Aponaitis...13 (nepr)	18 P Mockus.....10	81 J
11 J Miliauskas...28 (atsis.)	74 V Balčiunas...3	25 A Baltrušaitis...13 (atsi.)	19 L Grikštas.....9	82 J
12 A Purvis.....27	75 J A Stankus...3	26 J Perkunas.....12 (nepr)	20 A Purvis.....9	1 V
13 Dr F Matulaitis...26 (ats.)	76 P Sinkus.....3	27 J. P. Krumas [Varkala]...10	21 G K Račkauskas...9	2 J
14 J Chaposky.....25	77 S Mankus.....3	28 P Norkus.....10 atsis.	22 A Antonov.....8	3 A
15 J Baltušis.....25	78 J P Čepulis...3	29 J B Smelstorius...10	23 J Bulota.....8	4 J
16 A Antonov.....22 (atsis.)	79 A Zimontas...3	30 J Rudminas.....10	24 J perkunas...7 (nepr.)	5 J
17 K Gugis.....21	80 J Stankus.....3	31 Parce iš Pažvelsio...10	25 J Neviackas...7	6 J
18 J Rudminas...21	81 K Baniškauskas...3	32 J Stasiulevičius...10	26 Br Vargšas.....7	7 V
19 S Danilevičius...16 (atsis.)	82 V Narijauskas...3	33 J Bielskas.....9	27 P Dubickas.....7	8 J
20 A Sideravičius...16	83 K V Geibis.....2	34 A S Raulinaitis...9	28 K Rutkus.....6	9 J
21 F Laurinaitis...15	84 J J Tumosa...2	35 J Miliauskas...7	29 J J Gerdauskas...6	10 A
22 A M Stanelis...15	85 M G Paukščiūtė...2	36 D J Kasparka...7	30 K Baranauskas...6	11 A
23 J S Pruselaitis...15	86 L Mažeika.....2	37 P Bukšnaitis...5	31 J Jasiulevičius...5 (nepr.)	12 P
24 J Jančiauskas...15	87 A Pušinskas...2	38 J S Pruselaitis...5	32 A Dankšitė...5	13 F
25 P Bukšnaitis...14	88 J Punelis...2	39 M M Račiūtė...5	33 A M Stanelis...5	14 V
26 P Dubickas...14 (atsis.)	89 P Petronis...2	40 Adomavičius...5	34 P Norkus.....5	
27 J Rukavičius...14	90 S Karosas...2	41 A Siderevičius...5	35 Dr F Matulaitis...4	
	91 J Balčius...2	42 J Klembauckas...5 (†)		

36 Januševičius.....	4
37 J Vakevičius.....	4
38 J Gegužis.....	4
39 W pipas.....	4
40 P Gavutis.....	4
41 M G paukščiūtė.....	4
42 V Balčiūnas.....	4
43 J Bieliauskas.....	3
44 J Bušma.....	3
45 K Merkevičius.....	3
46 S Danilevičius.....	3
47 J Rudminas.....	3
48 E Kindera.....	3
49 J prapuolenis.....	2
50 J P Raulinaitis.....	2
51 K pacevičia.....	2
52 Lepšis.....	2
53 J Baltušis.....	2
54 A Grybas.....	2
55 V petkon.....	2
56 J Kavaliauskas.....	2
57 S Andžiulaitis.....	2
58 P puskunigis.....	2
59 J T Želviene.....	1 (nepr.)
60 J Gaigalas.....	1 „
61 J Žagaras.....	1 „
62 J Žvingila.....	1
63 K Romašauskas.....	1
64 F Žukas.....	1
65 A Kvederas.....	1
66 K Gugis.....	1
67 Jančevskis.....	1
68 J Kugis.....	1
69 L Verbliugevičius.....	1
70 J Šaltis.....	1
71 H Stankus.....	1
72 A Sideravičius.....	1
73 J Karalius.....	1
74 J Lelionis.....	1
75 S Mankus.....	1
76 J Mikolavičius.....	1
77 J Ramanauskas.....	1
78 J Čiudinis.....	1
79 S Stirbis.....	1
80 S Montrimas.....	1
81 F Laurinaitis.....	1
82 J Stasiulevičius.....	1
Viso balsavo 714	
R. R. Komitetas.	
<i>Sekretorius.</i>	
1 V Černiauskas.....	169
2 F J Bagočius.....	65 (atsis.)
3 A Keršis.....	26 „
4 J rnselaitis.....	23 „
5 M Račiūtė.....	21 „
6 D J Kasparka.....	18 „
7 V Ivonaitis.....	18 „
8 F Matulaitis.....	16 „
9 J O Širvydas.....	15 „
10 A Antonov.....	15 „
11 A Žagaras.....	14 [nepr.]
12 P Norkus.....	13 [ats.]
13 P puskunigis.....	13 „
14 V Muraška.....	14 [atsis.]
15 V Grinauskas.....	12 [ats.]
16 J Gegužis.....	12 [atsis.]
17 K Brazevičius.....	12 „
18 J Ilgaudas.....	10 „
19 J Rudminas.....	10 „
20 J Stankus.....	9 „
21 J Stirbis.....	9 „
22 J P Raulinaitis.....	9 „
23 J Šunskis.....	8
24 J Grinius.....	8 [atsis.]
25 V Račkauskas.....	8 „
26 K Eidukaitis.....	8 [atsis.]
27 J S Želviene.....	8 [nepr.]
28 C Klykunas.....	7
29 S Valiulis.....	7
30 A M Stanelis.....	6
31 J Šukis.....	6
32 J Stasiulevičius.....	6
33 V Balčiūnas.....	6
34 F Živatkauskas.....	6
35 J P Čepulis.....	6
36 S Bakanauskas.....	6
37 S Strazdas.....	5
38 S Grikštas.....	5
39 A Kvederas.....	5
40 J Baltrušaitis.....	5
41 J Matijošaitis.....	5
42 A Unguraitis.....	4
43 J Denkevičius.....	4
44 J Viskoška.....	4 (neprg.)
45 M Kapočiūtė.....	4
46 Perkunas.....	4 (nepr.)
47 J Baronas.....	4
48 V Petkon.....	4
49 P Dubickas.....	4
50 S Stripinis.....	3
51 Žilinskas.....	3
52 J J Gerdauskas.....	3
53 J Šaltis.....	3
54 M Merkevičius.....	3
55 F Laurynaitis.....	3
56 J Bulota.....	2
57 D Dragas.....	2
58 K Rutkus.....	2
59 S Dargužis.....	2
60 S rocius.....	2
61 V Narijauskas.....	2
62 S S Stankus.....	2
63 A Žimontas.....	1
64 S Montrimas.....	1
65 J B Jusaitis.....	1
66 Činikas.....	1
67 F Žukas.....	1
68 P Bukšnaitis.....	1
69 J Juška.....	1
70 A Baltrušaitis.....	1
71 J Romanauskas.....	1
72 A Butkevičius.....	1
73 A Antonov.....	1
74 Narvydas.....	1
75 A Kvederas.....	1
76 Br Vargšas.....	1
77 Jančevskis.....	1
78 J Čiudinis.....	1

79 J Jasulevičius.....	1
80 M Trakimas.....	1
81 J Lelionis.....	1
82 S Mankus.....	1
83 J B Smelstorius.....	1
84 Januševičius.....	1
85 S Danielevičius.....	1
86 J Raulinaitis.....	1
87 Dargužis.....	1
88 J Baniulis.....	1 [nepr.]
Viso balsavo 740	
R. R. Komiteto.	
<i>Kasierius.</i>	
1 J O Širvydas.....	221 [atsis.]
2 A M Stanelis.....	77
3 P pruselaitis.....	29 (atsi.)
4 F Živatkauskas.....	28 „
5 J Košeta.....	26 „
6 J Gegužis.....	24 [atsis.]
7 Šukis.....	20 „
8 Černiauskas.....	18 „
9 J Jasiulevičius.....	17
10 J Baltrušaitis.....	13 [atsis.]
11 V Balčiūnas.....	11
12 P Dubickas.....	11 [atsis.]
13 Grinius.....	10
14 J Dauta.....	9
15 J Šunskis.....	9
16 J Ilgaudas.....	9
17 J P Čepulis.....	9
18 S Anžiulaitis.....	9
19 Michelšonas.....	6
20 BK Kondratavičius.....	6
21 P Norkus.....	6
22 J Juodsunkis.....	6
23 Br Vargšas.....	5
24 P puskunigis.....	5
25 F J Bagočius.....	5
26 A Antonov.....	5
27 J Stirbis.....	4
28 A Samulionis.....	4
29 J Alešiūnas.....	4
30 K Liulkus.....	3
31 J Šaltis.....	3

32 V Burba.....	3
33 A Kvederas.....	3
34 A Ambroza.....	3
35 J Krapovickas.....	3
36 S Danilevičius.....	3
37 T Rubikas.....	3
38 J Bieliauskas.....	2
39 V Klastauskas.....	2
40 J B Bronišas.....	2
41 A Babilfus.....	2
42 A Žimontas.....	2
43 A Karalius.....	2
44 E Kindera.....	2
45 J Baltušis.....	2
46 V Katilius.....	2
47 A daukščiūtė.....	2
48 Liutkus.....	2
49 A Baltrušaitis.....	2
50 J Ramanauskas.....	2
51 J Stasiulevičius.....	2
52 V Šliakis.....	2
53 PŠ taukūvenė.....	2
54 M Vakraina.....	2
55 J P Raulinaitis.....	2
56 V Maliaus.....	2
57 K Linkus.....	2
58 S Montriuas.....	2
59 J Jusaitis.....	2
60 J Vaškis.....	1
61 V K Račkauskas.....	1
62 J Januševičius.....	1
63 V Petkunas.....	1
64 M Juodis.....	1
65 J J paukštis.....	1 nepr.
66 J Baniulis.....	1
67 A Valiucius.....	1
68 S Monkus.....	1
69 A Gilcer.....	1
70 A Pūškaskas.....	1
71 J Vasilius.....	1
72 A Sideravičius.....	1
73 J Spudis.....	1
74 Bodzevičius.....	1
Viso Balsavo 664	

Koval' atsiųsti rankraščiai.

Protokolas V suivažiavimo L.S.S.A.; J. Juodžiukyno—Prižiūrėkim literatūra; J. Stasiulevičiaus—Žemgimij praeities gelmes! M. Stakėno—Amerikos literatūra.

Iš Europos: Z. A. Rytų revoliucija ir kurtrevoliucija; D.—Mirties baismė Danijoje; Liepuko—Dėlei «Kirpikų»

Paaškinimas „Institūtul“.

«K. N22 Collins Institute praneša, kad jis neturėjęs tokio paciento — W. Jonelionio. Nenorėdamas likt mėlagium, turiu paaškinat, kad aš pasirašydavau sutrumpindamas pravarde: W. J. Jones, ir pora sykų būvau visą pasirašęs. Bereikalingai tat Collins skelbia, kad neva neturėjęs tokio «paciento».

W. J. Jones (W. Jonelionis).

DVI VEISLĖS.

XX šimtmečio zoologo pastabos.

Buvusi žmonių veislė pasidalino į dvi veisles (arba kaip kiti sako, luomas) ir sparčiai eina linkui žemesniųjų sutvėrimų. Naujosios dvi veislės labai nelygios skaitliumi, stambumu.— pavyzdžiui imkime: viena veislė, mažesnėji skaitliumi, turi pilvą kaip svarbiausią dalį kuno, galvą, sulyginant su pilvu, labai mažą, sprandą storesnį už galvą; žandai lyg vėjo išpusti, nosis dažnai pabalnota akiniais, per kuriuos galima užtėmyti porą mažų taškais apaugusių akių, lupos atvėpė, dantys auksiniai (nors auksas nesuteikia daugiaus doros nei geležis); pirštai nuo taškų išsiskėtę, stori ir išrodo trumpi kaip krokodiliaus; kojas vartoja tik spiriant žemyn kitas luomas. Širdis iki šiolei nepastebėta—spėjama, kad jos nėra. Nors ta veislė turi šaltą kraują, bet priklauso prie žindžių rūšies. Neliauna žindę pelną visą savo amžių. Be pelno gyventi negali, kaip žuvis be vandens. Išveičia pelną svetimomis rankomis iš žemės, vandens, oro, ugnies, elektrikos ir kas tik pasaulyje yra. Per tai vadinami vertelgomis, o kad išsuka pelną iš vyrų, moterų ir vaikų (tik ne savų), tai teipgi vadinami sukčiais. Buvo pripažinta už teisybę, kad nuo jų suktybių ir vertelgystės žemė sukas ir vartos, bet pastaruoju laiku atsiranda daug priešingų tokioms nuomonėms. Tie vadinasi «negeistini», jie nori prirodyti, kad žemė suktyši ar vartytųsi teip pat ir be vertelgų ir sukčių.— Artima ateitis tai parodys.

Šita veislė turi labai išlavintas uosles: užuodžia pelną per aukštus kalnus, plačias jures ir giliai po žeme: teip sėdžiant ant Wall Street gali suuoti pelną Filipinuose, Pnamoje, Kinuose arba Beringo pakrantėse. Iš Londono uoslėmis pasiekia Pietinę Afriką arba Indijas. Išžindimui pelno naujose vietose vartoja tokį patį budą kaip ir kitokios siurbėlės—pavyzdžiui blusos, uodai, blakės—pirma prileidžia nuodų, kad suerzinti kraują, o tada turi užtektiną sriovę žindimui. Nuodai, vertelgų išspiaujami, nežinia dėlko vadinasi «civilizacija».

Visa vertelgų veislė užima vidurinę vietą tarp gylio, rūpuzės ir bangžuvės.

Antroji žmonių veislė išgama yra teip pat įdomi savo gyvenimo budu ir pavidalu. Tai yra kuproti sulinę sutvėrimai su pariestais pakinkiais, įdubusiais veidais, akys vargiai kenčia apšvietą, dažnai šviesa suerzina jas labiaus negu katė šunį; ant delnų, ant pirštų raumenų išvidaus ir ant kramplių iš viršaus turi kietos uodos antaugas, per tai nė ištiesti, nė sulenkti pirštų pilnai negali. Veidus ir rankas dažnai turi papuoštus baltais, raudonais ir net mėlynais randais. Daugelis jų neturi pilno pirštų skaitliaus, kokį turėjo žmonių veislė; teipgi dikčiai tarp jų yra berankių, bekojų, beakių (kaipo pavyzdį šios veislės pridursiu, kad čia rašanti ranka neturi mažojo piršto ir pusės bevardžio). O su smegenimis tarp jų yra labai mažas nušimtis. Nervų sistema teip netobula, kad retas pajunta retėžius, kuriuos ant jų uždeda storųjų veislė. Turi šiltą kraują, bet kadangi neturi taškų,

tai kraujas kaip bežiurint išdžiusta, pavidale prakaito—ir su tuo baigias gyvenimas. Viršija kitus šios žemės gyvū tu, kad moka pragyventi iš nieko: maitinas badu ir bedarėmis; vietoje drabužių nešioja vargus ir skurdą, kurių veik nereikia lopyti, bet dar ištenka numirus palaidoti kiekiausiai se varguose ir lieka dikčiai visiems likusiems palaikėjams. Gyvena «civilizuotuose» kraštuose (jie sako, kad gyvena). Pagal savo darbštumo ir sudėjimo šitie sutvėrimai turėtų vėimti vietą tarp skruzdėlių ir verbliudo; pagal maisto ir kitų gamtos dovanų sunaudojimo jie yra dvasiomis.

Geologai tvirtina, kad šios dvi šmėklos—darbdavys ir algos vergas,—galėjo atsirasti tik dabartiniame kapitalistiskame klimato ir turėsią dingti neužilgo, nes visi mokslininkai sutinka ir statistškai prirodo, kad žemė priejo prie rubetam kapitalistiskų erdmių ir klimatas persimainys į socialistiską, o socialistiskame klimato tai žmonių veislė, ne išgamos, gal gyvuoti.

P. Kletis.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI.

9 gegužės šių metų Scranton'e, Pa., susiorganizavo «Laisvos Minties» Bendrovė išleidinėjimui Scranton'e savatinio laikraščio grynai laisvamaniškoje ir pirmieviškoje dvasioje.

Laikraštis «Laisva Mintis» paskiria sau už papėdę:

1). Dabartinis draugijos surėdymas remiasi ant netikusiai sutvarkytos valdžios ir ant dogmatisko tikėjimo. Kaip tokia valdžia, teip lygiai ir tikėjimas laiko visą žmonių kniškoje ir protiškoje priespaudoje—«Laisva Mintis» pasiima sau užduotį nurodinėti dabartinio surėdymo nuozmumą ir naikinti žmonių tarpe tikėjimus prietarus.

2). Lietuviai privalo kovoti atsiekimui autonomiško surėdymo Lietuvoje, be kurio nėra galima pageidaujama tautos pažanga. To tikslo atsiekimui «Laisva Mintis» aiškij, kas tai yra autonomiškas surėdymas ir kaip jame susitvarko žmonių gyvenimas; gvildęs valstybės istoriją ir sulyginęs įvairius valstybinius surėdymus. Apart to bus nurodoma lietuviams—amerikiečiams reikalingumas išmintingai naudoties iš politiškos šios šalies laisvės.

3). Lietuviai turi žengti pirmyn su apšvietos pagėla. «Laisva Mintis», pripažindama, jog žmonijos progresas eina evoliucijos keliais, nerevoliucionizuos minių, bet ves jas prie kuoplačiausio organizavimosi apšvietos atsiekimui. Tam tikslui bus raginama žmones rengti sistematiškas paskaitas, steigti mokyklas, knygynelius ir t.t. Nuolat bus aptariamai tautos reikalai («L. M.» stengsis supažindinti savo skaitytojus su įvairiomis mokslo šakomis, k. a.: žmonijos, civilizacijos ir tautos istorija, gamtos mokslai, ekonomiška, arba mokslas apie visuomenišką ukį ir t. t.

4). Visapusiškas ir kuoplačiausias aptarimas ir gvildinimas moterų klausimo, kuris šiandieną tampa vienu svarbiausių draugijos klausimų.

5). Pakėlimas morališkos žmonių stovėnės bus ir gi vienas artimiausių «Laisvos Minties» tikslų.

6). «Laisva Mintis» bus ne partijinis laikraštis ir kaip toksai tarnaus visuomenei, o ne ypatoms, visai tautai, o ne atskirai kokiam grupai.

«L.M.» Bendrovės kapitalas susideda iš sąnarių įmokėjusių už akcijas. Akcijos kaina—\$10 00, laikraščio kaina metams \$2.00. Bendrovės reikalus veda valdyba, susidedanti iš sekančių ypatų: pirmsėdis A. Grybas, pirms pagelbininkas M. Valentanavyčė, išdininkas dr-as J. Šliupas, sekretorius V. K. Račkauckas ir direktoriai: dr-as J. Šliupas, J. J. Ardzevyčė, Pr. Životkauckas, Ant. Čelkis ir M. Valentina-ryčė.

Pinigus už akcijas ir prenumeratą priima Bendrovės išdininkas dr-as J. Šliupas, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.; informacijos suteikia sekretorius V. K. Račkauckas, 1102 Blair ave., Scranton, Pa.

Valdyba.

Korespondencijos.

Brooklyn, N. Y. Čia darbai blogai eina. Tik neblogai eina cukraus pabrūke «Arbuckle Brothers Sugar Refinery».

Čia darbas eina dieną ir naktį, net ir šventdieniais iki 9 val. ryte. Darbininkų dirba nemažiau kaip 600. Dirba lenkai, rusai, italai, bet didžiausioji dalis lietuvių. Darbas ilgas ir sunkus, o mokėstis pigi: 15c už valandą. Dienomis reikia dirbti 11 valandų; 3 vakarus per savaitę reik dirbt «overtime» iki 12 val. nakties. O naktimis dirba po 13 valandų be «overtime». Už «overtime» teipgi moka tik 15 centų už val. Darbininkams reik dirbt vieną savaitę dienomis, kitą naktimis. Nors apylinkės gyventojai lietuviai pavadino tą dirbtuvę «Lietuvių penėtoja motina», tai vienok labai suklydo!

«Arbuckle Brothers Sugar Refinery» nėra motina-globėja ir penėtoja, ji nešelpia bedarbių, sergančių, senų negalinciu dirbt ir mažų kudiškių. Ji tik suaugusiems jauniems dar vyrams čiulbia kruviną prakaitą; kuris vyras netenka spēkų, tasai jai nereikalingas, ji jau tavęs nemaitys, nors badu mirk; toks palieka išmestas ant gatvės be jokios pašėlpos.

Todėl ją negalima vadinti «lietuvių pen. motina», bet reikia vadinti svetimžemių, o ypač lietuvių «kankintoja». Žinoma, atvažiavę svetimžemiai, o ypač lietuviai, norėdami apsiginti nuo bado, eina ir dirba, kaip mulai, praktikas nuo jų bėga kaip vanduo. Nors gėda ir labai nesmagu, bet reik saikyti teisybę: lietuviai užveizdos (bosai) arba formonai daug blogesni darbininkams kaip kitataučiai. O tokių mūsų cukrūnėj daug yra. Jie turėdami po savo ranka po kokį 20 arba 30 darbininkų, norėdami įtikti savo vyresniems bosams, smaugia kaip tik išmano prastus darbininkus, tik-ką atkeliaunius iš Lietuvos ir kitų šalių, girdamiesi, jog su mažai darbininkų padaro daug darbo...

Ak, kaip didelė gėda, kad darbininkas darbininką išnaudoja, o dar lietuvius lietuvių. Kad darbininkai tarp savęs neišnaudotų, butų sunkiau ir kapitalistams jie išnaudot, o gal ir visai negalėtų...

Darbininkai! apskaitliuokit, kiek valandų reikia dirbt imant po 15c už valandą, jeigu per savaitę paimta \$12, išmėtant valgio laiką.

J. Jokubiukas.

Racine, Wisc. Gegužės pradžioje čia susitvėrė kuopa L.Soc. Sąjungos A. Draugai naujame judėjime nepripratę, tačiau stengiasi eiti pirmyn. Geistina butų, kad per susirinkimus pradėtų, ką nors perskaite, diskuotuo, svarstyt; tada nenusibos susirinkimai. Šiaip gali pradėt neatėit į susirinkimus, kaip tai yra kitur, senesnėse kuopose.

Grand Rapids, Mich. Gegužės 23 d. L.S.S. 51 kuopa parengė prakalbą. Kalbėjo drg. J. Danta, vietinės-kuopos sekretorius. Mūsų jaunas kalbėtojas kalbėjo apie dabartinį blogą surėdymą ir paaiškino, kaip mes per susipratimą galim prieit prie geresnio gyvenimo. J. Dantos kalba susirinkusiems patiko, ką liudijo rankų plojimas. Toliaus kalbėjo iš Chicagos F. Puskunigis apie Amerikos išsivystymą į teip trumpą laiką, apie juodparvius (nigerius), kaip jie buvo vergais ir kaip Lincolnas juos paliuosavo. Toliaus kalbėtojas aiškino karių nereikalingumą, religijos laisvę ir t.t.

Klevas.

Gardner, Mass. Šitam miestelyj nemaža yra lietuvių. Yra keletas progresyviškų ypatų, ką ragina, prirengia prieateinančios sociališkos revoliucijos. L.S.S. 89-ta kuopa gegužio 28 d. parengė šokius su prakalboms. I. Ivonaitis kalbėjo apie mokslo reikalingumą, F. Kučinskas apie darbininkų padėjimą, M. Stakėnas apie socializmą. Jam kalbant publika pradėjo snibždėt, kad reikią «šokt, šokt...». Mat nenorėjo klausyti bedievių... Kad butų kalbėję apie kokį stebukladarį, apie dušios susiejimą su kunu, tai but gerai.

M. S. Balandėlis.

Jersey, N. J. Abelnai apskaitėms, čia lietuvių bus 3000 ypatų. Kad visi draugiškai dirbtume, tai daug, daug galėtume nuveikti. Bet mes nieku negalim pasirodyt prieš visuomenę. Ir kas-gi per priezastis? Gal neįjėnas pasakys: truksta mums vadovų. Ne! Pas mus yra įvalias mokyty vyrų. Bet nelaime, kad mūsų inteligentai nesirupina pastatyt žmoniją ant kojų. Turim 59 tų L.S.S. kuopą, bet visi mes ją apleidom, visai nesirupinam jos bujojimu. Nors maža saujalė randasi harų, bet visgi kad dirbtume išdraugės, galėtume šį tą nuveikt. O dabar kas iš to: į susirinkimus visai nenorim lankytis, ateina du, trys žmonės, per tai ir susirinkimas turi būt atidėtas: juk du ar trys žmonės neapsvarstys visos kuopos reikalų. O sekretorius turi vaikščioti po stubas ir maldaut, kad užsimokėtų mėnesinę duoklę. Draugai! Pradėkim darbuotis, lankykimės tankiai į kuopos susirinkimus, svarstykim kuopos ir visos Sąjungos reikalus, jeigu mes ir toliaus elgsimės kaip elgėmės iki šiolei, tai, be abejonės, tur kuopelė pakrikt. Neduokim pakrikt! Pakrikdyt galima labai greit, o iki suorganizuoj kuopelę, tai kiek truso, kiek spēkų reikia padėt!

M. Ičkauskas.

L. S. S. RINKIMAI 1909.

BALSAVIMAS ..... No . KUOPOS, MIESTAS .....

Redaktorius	A. Antonov Z. A. arba M. Bevardis Pius Grigaitis	Kiek balsų	Revoliucijos Rėmimo Komitetas Prezidentas	D. Devė V. Burba S. Strazdas	Kiek b.
Sekretorius.	P. Puskunigis P. Norkus F. Laurinaitis		Sekretorius	V. Černiauckas J. Šunskis S. Valiulis	
Administrat.	J. Grinius K. Rutkus J. Stirbis		Kasiterius	A. M. Stanelis J. Jasulevyčius V. Balčiunas	
Pildomasis Komitetas	B. K. Kundrotavičius. S. Michelson A. Purvis J. Baltušis K. Gugis I. Rudminas K. Senkus A. Unguraitis K. Vairada		Literatūros Komitetas	J. O. Širvydas S. Strazdas K. J. Valis K. Senkus J. P. Krumas V. Šliakys J. B. Smelstorius I. Rudminas J. Stasiulevičius	

PASARCA.

Kuopos aplaikiusios šias blankas, jei reguleriškas susirinkimas nepripultų greitai, privalo tuoj sušaukt nepaprastą susirinkimą, kuriame privalo dalyvaut kuodaugiausiai kuopos narių, ir slaptu balsavimu išrinkti iš paduotų kandidatų reikalingus sąjungai viršininkus [tvarkos vedėjus] ir po nubalsavimui, surašius, kas kiek balsų gavo, blanką pasiųsti sąjungos sekretoriui pirma Liepos mėnesio š. m.

A. Z arba Mikolas Bevardis ir Pius Grigaitis tapo V. Susivažiavimo nominuoti kandidatais į redaktorius [abu du gyvena Europoj], nes iš balsavimu nominuotų kandidatų apart dr-go Antonovo nieks neapsiėmė, o iš vieno rinkt negalima.

V Susivažiavimas į administratorius skyrė Povilą Garmų iš Chicagos, bet jis pasirodė nėsąs LSS, nė LSDP hariu. Iždininko nereik rinkt, nes Susivažiavimui tą dalyką apsvarsėius, pasirodė, jog administratorius ir T. K. Komisija tą gali atlikt.

Blankos iki 1 Liepos (July) 1909 m turi būt sugražintos LSS sekretoriui šiuo adresu:

P .PUSKUNIGIS, 731 NORTH PAULINA ST., CHICAGO, ILL.

Nuo Administratoriaus.

Sekančios L.S.S. kuopos yra nemokėjusios į išdą per 6 mėnesius (kitos net per 6 mėnesius):

7 kp. Scranton, Pa.	57 kp. Wilmerding, Pa.
8 kp. Pittsburg, Pa.	61 kp. W. Lynn, Mass.
12 kp. Oglesby, Ill.	63 kp. Johnston City, Ill.
14 kp. Baltimore, Md.	86 kp. Stoughton, Mass.
18 kp. Collinsville, Ill.	88 kp. Homestead, Pa.
29 kp. Shenandoah, Pa.	93 kp. Braddock, Pa.
30 kp. Yonkers, N. J.	94 kp. Foxcroft, Me.
31 kp. S. Bethlehem, Pa.	101 kp. Ellsworth, Pa.
32 kp. St. Clair, Pa.	104 kp. Clinton, Ind.
34 kp. Courtney, Pa.	108 Carnegie, Pa.

Didesnė dalis narių suspenduotų yra sekančių kuopų:

1 kp. Philadelphia, Pa.	37 kp. Chicago, Ill.
4 kp. Chicago, Ill.	67 kp. Brighton, Mass.
7 kp. Rochester, N. Y.	68 kp. Chester, Pa.
17 kp. Montello, Mass.	79 kp. Girardville, Pa.
19 kp. Brooklyn, N. Y.	113 kp. Burlington, N. J.

Visoms toms kuopoms ir jų neušimokėjusiems nariams organo kitas numeris nebeatės jei kuopos neužsimokės.

Apart minėtų, yra dar daugelis kuopų, kurių mažesnę narių pusę yra suspenduoti.

Laiškų nebrašinėsiu niekam. Jau antras mėnuo šaukiu, kad kuopos užsimokėtų skolas, nes centre nėra pinigų netik algoms, bet ir už popierą užmokėt. L.S.S. nariai, matyt, juokus sau iš to daro.

Iki 1 d. liepos O ganas bus sustabdytas visiem L.S.S. skolingiem nariams per tris ar daugiau mėnesius.

Teipgi prenumeratoriai malonėkit atsisteist. Skolininkai už knygas, \$885 62 išviso, užmokėjo vos \$7.84. Kodėl kiti tyli?

Juk jei visi nuo Sąjungos norės gaut, o nieko neduos jai, ji turės žlugt. Apžiūrėkik pseudo-draugai ką darot!

F. J. Bagočius, Adm.

Draugai, kurie norit skaityt organus Rusijos Socijaldemokratų Darbininkų Partijos, galit gaut pas mane šiuos: «Proletary», vienas—3c, 2 už 15c; «Golos Soc.-Demokrata», vienas 8c., 2—15c; «Socijaldemokrat» (centrališkas organas) 8c numaris ir didesni po 10c. Jei liks kiek pelno nuo šių laikraščių, skiriu «Darb. Žodžio» redakcijai. Pinigus mel-dėdai siųst dešimtuką sidabrinį, o kiek viršaus reiks—viencent-lėm markėm.

J. Zolanskas

11 Charter St., Exeter, N.H.

Atydal 29-tos Kuopos L.S.S. Draugai mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas 3 čią nedėldienį 2rą val. po pietų Fortunes svetainėje 226 S. 5th St. Springfield, Ill. Šio mėnesio susirinkimas bus 20 d. Birželio (June). Draugai, malonėkit atsilankyti skaitlingiaus. 29-tos kp Sekr. *F. Klembauskas.*

Kenosha, Wisc. † Netikėta mirčia pasimirė Ig. Mazis, paeinas iš Kauno gub., Lyganų sodžiaus. Aludėj užpuolė ant jo du ungarai su peiliais ir teip sužeidė, kad neužilgė pasimirė. Dėl artesnių žinių kreipkitės šiuo adresu:

M. K. Petrauskas
361 Quince St. Kenosha, Wis.

'Kovos' AGENTAI

J. RUDMINAS

Kazuno Aptlekoj, Shenandoah, Pa.

J. VISOCKIS

8139 Vincianas Road, Chicago, Ill.

FR. GOLUBICKI

Box 172, Melrose Park, Ill.

J. MATJOŠAITIS

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. PAPAUSKY & CO.

11125 S. S. Leavitt St., Chicago, Ill.

MATT SENKUS

46 Knox St., Lewiston, Me.

A. M. RUKAS

72 Hudson ave., Brooklyn, S. Y.

ALEX BASEVIČIUS

3019 Bulasky all., Pittsburg, Pa.

V. K. RAČKAUSKAS

Scranton, Pa.

P. GLAVECKAS

635 W. Lombard St., Baltimore, Md.

J. ŠUKIS

70-W. 35th St. St., Chicago, Ill.

J. PETRIKŪS

1514 Ross Ave., Scranton, Pa.

J. GRINIUS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. M. SIMKUS

4019 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

ANGLISKOS KALBOS Mokytojas

PRIVATISKAS
Duodu-tekcijas skaltyme, rašyme, istorijoje, atšmetikoj ir geografijoje geriausiomis metodomis ir su geriausiomis priemonėmis. Lek-cijas duodu visoje dalyje miesto. DĖNA ir VAKARAIŠ. Prisiųsk paviršiu užklaidymu.
Chas. A. Jaffe, 622 S. 4th St. Philadelphia, Penn'a

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Sailunas ir Vyňyczia

Geriausi Amerikoniški ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arielkos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

Tik viena aptieka

visoj Philadelphiaj kur galima susikalbėt lietviškai ir apturėt teisingus vaistus. Di-džiausia krajava aptieka D to Pharmacy J. PINONZEK, kurioj darbuojas teipgi krajavas aptiekortus S. JONKUS (lietavyis). Čia gait visokių liekarstų. Rasit vienda daktara.
3984 RICHMOND ST., PHILAD A.

NAVIAS IŠZRADIMAS

Sustiprinimai ir užlaikymai plauku. Tuketandiai pliku žmoniu atgavo pulkiaus plaukus, sulaiko slinkima plauku. Duodam roda vy-kai per laiška, kaip išgydyt slinkima plauku, pu-čkus, didervines, niežus ir lytiska bruda. Nuo ko-ju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavontu laišku visokiū tautyčių. Tuojau rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA Co.
996—998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Key: Phone Main 14-28
Bell-Phone Lombard 2506 A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.
Priėmimo: Iki 10 1/2 ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Skaitykit
'KOVA'

THE LITHUANIAN "KOVA" PUBLISHED EVERY WEEKLY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor

F. J. BAGOČIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year	\$2.00
Six months	1.50
Three months	.50

ADVERTISEMENT RATES

One inch once	50c
One inch one month	\$1.50
One inch one year	15.00

All Communications should be addressed

PRENUMERATA
visose dalyse svieto

Vieniams metams	\$2.00
Šešiams mėnesiams	1.50
Trims mėnesiams	.50

APGARSINIMU KAINOS

Colis sykį	50c
Colis per mėnesį	1.50
Colis per metus	15.00

Visokiuose susisėsimuose adresuokit:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

ATKREIPKIT ATYDA

Ir pirkt visus trunkus geriausioje vyno sankroje. Mes turime daugybę užsieninio ir vietinio gerimu.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Brandy { kvorta 65 centai iki 2-jų dol
gallonas 2 dol 55c. iki 5 dol.
California Vynas nuo 30 centu iki 1 dolerini 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dviejų doleriu.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodam gražias dovanas. Kalbam lietuviš, lenk, ruskai ir kitaip

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

PIRMUTINE LIETUVIŠKA AGENTURA

A. M. STANELIS

Vienatinis Philadelphijoj Lietuvis Agentas

LAIVAKORCIŲ IR PINIGŲ

Siuntimo į
Visas
Svieto
Dalis.

Jeigu nori gerai ir greitai parvažiuoti į Lietuvą arba partraukti ką iš Lietuvos, pirm, negu nueisi pirkti laivakortę pas svetimtautį, atėik pas mus pasiklaust rodos. Parduodu laivakortes (šipkortes) ant visų vandeninių kelių, didžiausių ir smarkiausių laivų. Pinigus siunčiu per didžiausias bankas į visas svieto dalis. Perrašau, parduodu namus, lotus ir farmas. Apdraudžiu (inšurinu) nuo ugnies. Išdirbu daviernastis, vališkas popieras, išsirūpinu pašpartus, išdarau «morgičius» bei lystus. Turėdami minėtus reikalus, kreipkitės šiuo adresu:

306 N. 13th St. : : : Philadelphia, Pa

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujausių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikšiot nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mes, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St. - - - 3005 Frankford Ave.

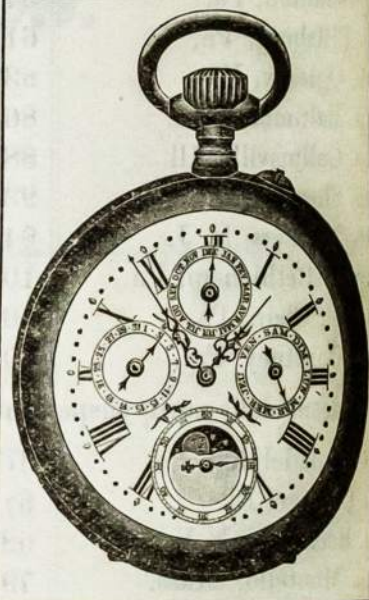
Bell Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington.

Philadelphia, Pa.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundas, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnuelis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą gvarantuotas. Prysakyte labai puikus, auksinės rodyklės ir su auksiniais pagražinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodėlį už kelis kartus daugiau, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgareinti mūsų pirklįstę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiaus kaip svetimtaučiai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pagabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriku.

Be lenciuogėlio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lenciuogėliu už \$4.95. Kiti parduoda tokius lenciuogėlius po keliolika kartų daugiau kaip mes.

Kas prisiųs pinigų per pačią, laikrodėlis tuojaus bus išsiųstas per pačią mūsų kaštu, bet jeigu kas nori užsimokėti už

tavorą ant ekspreso, tada eisime per ekspresą ir pirkėjas užsimokės visus pristatymo kaštus. Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuve ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukorliškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų viešiose kalbose. Ant pareikalavimo prisiųsime mūsų katalogus dovanai. Prašome prisiųsti savo ir draugų adresus.

Mes nesulome ir negarsiname jokių tavorų uždyka, apart mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiaus kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prizada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotis, nes už dyką tavorus duodant niekas prekybos negali varyti.

Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneš ne mažiau kaip aštuonis procentus kas meta. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiaus kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius prie mūsų prkilškos draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pačto arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. No. 1 P.O.Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

J. M. Makurat
Graborius ir Balsamuotojas
Atlieku viską atakančiai, gerai, greitai ir pigiai.
3112 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D. east.

Gerai dantys yra neat utinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Telefona: Bell Kens. 36-18-A Keystone East 42-21-D

JONAS F. BAJ
Lėkiškai-Lietuviška Stainė
šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkliai gatai kiekvienoj valandoj veselioms, krikštynom, pagrabams ir pasivažinejimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Rusiskas Notariusas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; paliudiju paraszus, sutaisau paszportus ir visokias valdiszkas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsaugoju nuo ugnies [Insurance]. Duodu rodas. Sukolektuoju pinigų, skolas ir randas. Visi reikale kreipkites pas mane.

Žemiausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers
N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

Wholesale pardavinetojas tikrai geriausiu ir bežiniu ir nuominu vynu, klieriu ir snapso visoje Philadelphijoj, Pa.

Simon Borowski

Pardavineja butelkomis Tannhaeuser Beer
Adresas toks:

736 So. 3-rd Str., Philadelphia, Pa.

Jei kam reikia kokių nors gerym, atliukykite pas jį, o busite pilnai užganedinti

DR. E. Stipres ro nesu nalkys PAI gerai (t... 25... ir 5... F. 215 P. Tem Lietu remkit sav siradus kr L. A. Lietuviš 2636 E. A. Tele NAU. kokio ne kožnam kuris pr kataloge triškų K magiška tunkų k naują ju nų Vain tam pris kalaujan mui mus telius. Geo 1112 S. : Lietuviš 2409 E. M. Visuose reikš kuro visus SKAITYF V FO Kiekvie garsinin gaus spi kito pa N 421 So.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Sigresni muskulai tau nieko geriau nesuteiks, jei tavo organizma naikys reumatizmas.

PAIN EXPELLER

gerai įtrinta tuojaus sumažina skausmą ir prasalina visas jo priežastis.

50 c. ir 50 c. visose geriausiose aptiekose.

F. Ad Richter & Co.

215 Pearl St. New York

Į Pamykitant Inkaro ženklą!

Lietuviai, visokiuose reikaluose pirkite savo vertelgas. Reikalui atlikti kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.

2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.

Telefonas Bell 397 Kensington.

NAUJAS KATALOGAS

Kiekio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus lietuviškai prisistatęs ant pareikalavimo karto prisijusio c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektrinių Kruvinių pavelkusių mašinas, mašinų lempas, štukas, visokių gaminių knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisijusime katalogą dykai. Reikalavime gerų agentų pardavinėjimui mus tavory po miestus ir miestelius. Adresuokite:

Geo. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius:

2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kas visus reikalus atlieka prieliskai ir pigiai.

SKAITYK! SKAITYK!

Varšavos specialistas

FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps sį apgusimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visai dykai.

Neužmirškite adresu:

Wolpe Studio

421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

Geriausios visoj Philadelphiaj
Rusiškai-Turkiškos Pirtys
15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vonos 15 c. Atdaros kasdien
iki 12 val. nakties. Serdomis moterims nuo
1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas naujoje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios
ltaisas. Teipgi karuneles, šarpas ir kitus
dr-sėiu darbus. Kreipkites prie jo!

JEI TU MYLI
GERA ARIELKA
Parasyk mums tuoj, o aplaikys paaiskinimą kaip gali gauti.
Visai Dykai Vieną Kvortą
Geriausios tyros Arielkos.
SECURITY CO., 421 Water St. Chicago.
Vardas
Adresas

KIEKVIENAS, kuris ateis pas
A. Margulis
pirkti vyno, arielkos arba kitų gerimų, aplaikys gražią dovaną — puikią plėčekelę degtines. Pamėginkit syki tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit Kalbam rusiškai ir lenkiškai
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philad'a.
Bell Phone 2477 Keystone 4269 A

ALEX. KOZUCHOWSKI
Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likerio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmid'to bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.
Kalbam lietuviškai, lenkiškai, ruskai ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

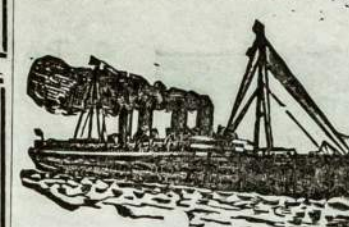
Bell Phone: Frankford 451 D.
George S. O'Connor
4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.
PLUMBERIS.
Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus reikalaujančius taisymo. Teipgi intaiso gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
Pristato vežimus veseiloms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir telsingas tautietis. Prekes prieinamos.
Keystone Telefonas: Raat 42-65-A.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorėjų agentas ir Publiškas Notarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**

PARDUODA LAIVAKORTES ANT

VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULES DALIS. MAINO PINIGUS IR SIUNČIA | VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Fotografiška Galerija
Parduoda už labai žemą kainą iš priežasties savintko išvažiavimo Europą. Gera progą lietuviškai pradėti biznį, nes vėta ramūs daly apgyventoj lietuvių ir lenkai. Dėl arteinų žinių atsisaukit šiuo adresu:

Lietuviški kvepentiniai gėrimai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksmas vieta, geras patarnaujas, grina lietuviškai kalba.

JOHN J. TARNOGURSKY, SECOND ST. PHILADELPHIA, PA.

J. Pomėrantz
Nuo šio laiko duoda didelį 16X20. paveikslą veltui su labai gražiais remais su kiekvienu tuzinu fotografju už visai žemą kainą
739 S. 2nd St. Philadelphia, Pa.

FREDERICK D. FELTO SALIUNAS yra geriausia lietuviams uželga. S.W. Cor. Richmond & Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

P. S. Silvermano.
Rusiškai-Turkiška **PIRTIS**
312 Carpenter St. Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphiajje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety, visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

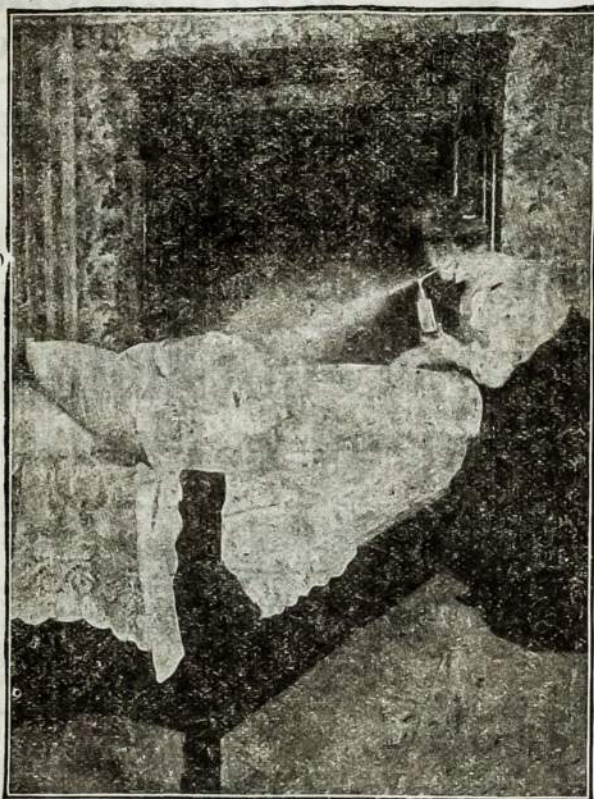
VISU ATYDAI!

Drg. A.M. STANELIS, visiems žinomas Philadelphia Bankierius, Laivakorėjų, Real Estate ir Insurance Agentas atidaro nuo 10 Birželio (June), š.m. naują PHILADELPHIJOJ po num.:
306 North 13th Street : : : (Netoli Vine St.)

Sitos pigios prekės tikai ant trumpo laiko!
„SMERTIS VABALAMS“. Naujas pasterbetinas iszradimas

ISZNAIKINA VABALUS IR ISZVALO ORĄ.

No. D — 14

**PAKLAUSYKITE VALANDELE! GAL SZIS
IR RUPES JUMIS.**

Mes pasiulome jums dalyką, kuris yra kur kas geresnis, negu kas nors tokio buvo iki sziol, kas teip pasekmingai naikintų vabalus ir visokius kirminus, ir padarytų orą tyresniu.

Ji pervirszija visas kitas gyduoles, vartojamas prie tokiu dalyku, kadagi veikia labai greitai, o vartoja jas gana paprastu budu. Tai yra chemiszka sutaisytas skystimas, zinomas po vardu

„SMERTIS VABALAMS“

kurį tai vardą gana lengva atsimiti, jeigu parsieina reikalas namus iszvalyti.

SMERTIS VABALAMS visiszka nieko nekenkia kaip žmogaus kunui, teip ir puikiausioms materijoms, karpetams, popieroms ant sienų, namų rakandams ir t. t. bet ji ant tikro užmusza, tarakonus, blakes, skrusdeles, kandes, blusas, vabalus, uteles, visztų ir szunų blusas ir visokeriopus kirminus.

Smertis Vabalams pasekmingiausiu iki sziol budu sunaikina dulkese visokeriopų ligų perus

Szis chemiszkas miszlnys neeksploduoja, o tep-gi ir ne nuodingas kaip žmogaus, teip ir gyvuliams, jaigu ji vartoti isz virszaus, bet zinoma jis ne tam padirbtas, kad ji imti į vidurius. O pagal tai jūs labai gerai galite suprastie, kad tai stiprus, chemiszka sutaisytas skystimas ir kad jis savo užduotį gana gerai atlieka.

Vabalas nepastips esdamas cukrelius, arba mėsą, bet jis ant tikro nusibaigs, susidures su mūsų sataisytu skystimu.

Ar jums buvo zinoma, kad vabalai neturi plauczių? Vabalai gyvuoja įtraukdami į save tyrą, arba netyrą orą per savo kunelį ir mės, zinodami tai, nuo seniai tyri neįjome, kaip pagerinti mūsų miszinį ir galutinal mums visiszka nusisekė teip sutaisyti mūsų miszinį, kad jis savo darbą kopasekmingiausiai atlieka, nes vabalas įtraukia į save jo poką ir tuojaus, jums beziurint, nusibaigia didžiausiose kancziose.

Smertis Vabalams yra sutaisoma isz tam tikral padirbto anglių deguto ir kalpo svarbiausios dalys jeina: Phenol, kreozotas, naphtalina ir kitos deguto rugsztys, kurios pirmiau tapo gerai iszvalytos.

SMERTIS VABALAMS visados galima atskiesti ar tai sziltu, arba szaltu vandeniu, ir tuojaus galima vartoti. Kadangi jame randasi daug dalių, kurios jeina į muilą, szitą miszinį gana pasekmingai galima vartoti prie prausimo ir iszvalymo, abelnai visuose atsitikimuose, kur vartojamas muilas su vandeniu, atliekant darbą greicziau ir daug pigiau. Paprastaj vartojant Smertis Vabalams, reikia ją atskiesti, įpilant vieną unciją į galioną vandens ir tokiu budu galima kopigiausiai iszelti, vartojant ją prie kovyvairiausiu dalyku.

Smertis Vabalams visur ir visi pagiria, nes ji kogeriausiai užganėdina prie naikinimo vabalus ir iszvalymo namų.

Dabar jau ją vartoja tokiose vietose kaip: bravorai, policijos namai, ugnegesių stacijos, sveikatos departamentai, namai pavargėlliams, ligonbucziai, laival, yvajrios gydinyzios, bažnyzios, automobiliams daržines, kolegijos, kalejimai ir baudnamiai, fabrikai iszdirbinių isz skuros, fabrikai popierinių iszdirbinių, kavinyzios, restauracijos, hotellai, gyvenamieji namai, prieglaudos namai naszlaicziams, teatral, geležinkelių stacijos, fabrikai szilkinų, medzvilninių ir vilnonų iszdirbinių, krautuves, pieninyzios ir daugelis kitų.

Abelnai imant tai visi turėtų ją vartoti.

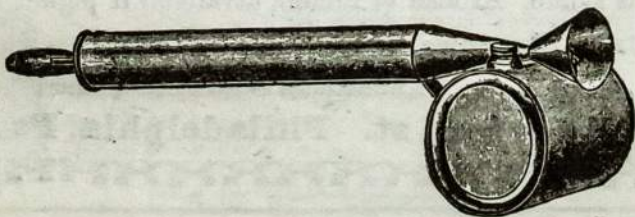
PARSIDUODA VISUR PARDAVYKLOSE IR APTIEKOSE ARBA TIESIOG NUO MUSU.

PREKES:

Bonkutė 6 uncijų,	\$ 0.25
Kvorta	0.65
Pusė galiono	1.25
Galionas	2.50
Baczka 50 galionų	75.00

CZIRSZKYNE

VARTOJANT „SMERTI VABALAMS“.

I szitą czirszkyne galima įpylti kvortą Smerties Vabalams ir czirszkiant mažais laszeliais, kaip miglos, dasigauna į giliausias duobeles ir plyszius, pasiekiant vabalus jų lizduose ir lindynese. Tosios miglos dasigaunant į mažiausius plyszelius, iszveja vabalus isz tenai, teip, kad juos galite pamatyti ir juos apszlakstyti su Smerczia Vabalams antru kartu ir jie tuojaus užsibaigs. Ji tepi-gi sunaikina vabalų kiauszinėlius jų lizduose ir jeigu jūs nuolatos vartosite Smertį Vabalams, ji isznaikina perus visokeriopų ligų, kokias vabalai labai tankial užnesza į vietas kur jie prisilaiko.

No. D — 15

PREKE

50 CENTU.

REIKALAUJAME AGENTU.

Reikalaujantiems prisiųsime didžiausia iliustruotą katalogą visokių pirkinų dovanai.

Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A